

**KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş.
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi, risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Diğer Hususlar

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarının bağımsız denetimi başka bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından yapılmıştır. Önceki bağımsız denetim kuruluşu, 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal tablolar ile ilgili olarak 10 Mart 2016 tarihli bağımsız denetim raporunda olumlu görüş bildirmiştir.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülöklere İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 13 Mart 2017 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Özkan Yıldırım, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 13 Mart 2017

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU.....	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR.....	6-96
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	6-7
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	7-33
NOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	33
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	34-37
NOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	38-41
NOT 6 TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR	41-43
NOT 7 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR.....	43-44
NOT 8 DİĞER ALACAKLAR	44
NOT 9 STOKLAR	44-45
NOT 10 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	45
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	46-49
NOT 12 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	50-51
NOT 13 KIRALAMA İŞLEMLERİ	51
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI.....	52
NOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR.....	53-54
NOT 16 TAAHHÜTLER	55-56
NOT 17 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	57-58
NOT 18 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	58-59
NOT 19 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	59-60
NOT 20 HASILAT.....	61
NOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	62-63
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	64
NOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	64-65
NOT 24 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	66
NOT 25 FİNANSMAN GİDERLERİ.....	67
NOT 26 DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ	67-68
NOT 27 SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR	69
NOT 28 GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL).....	70-73
NOT 29 PAY BAŞINA KAYIP	74
NOT 30 TÜREV ARAÇLAR	74-75
NOT 31 FİNANSAL ARAÇLAR	75-78
NOT 32 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	79-90
NOT 33 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR).....	91-92
NOT 34 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	92
NOT 35 FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR	93-95
NOT 36 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	95-96

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem 31 Aralık 2016	Geçmiş Dönem 31 Aralık 2015
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		495.495.769	559.088.798
Nakit ve Nakit Benzerleri	36	36.845.724	24.464.535
Ticari Alacaklar		251.395.575	281.649.749
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	681.592	14.788.148
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	250.713.983	266.861.601
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		14.672.516	7.679.153
<i>Finans Sektörü Faaliyetlerinden İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	14.672.516	7.679.153
Diğer Alacaklar		1.178.713	1.758.758
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	8	1.178.713	1.758.758
Stoklar	9	111.964.203	135.103.682
Peşin Ödenmiş Giderler	10	9.912.778	15.409.542
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	28	654.309	423.598
Diğer Dönen Varlıklar	18	68.871.951	72.978.237
ARA TOPLAM		495.495.769	539.467.254
Satış Amaçlı Sınıflandırılan Duran Varlıklar	27	-	19.621.544
Duran Varlıklar		1.107.817.258	1.110.715.473
Finansal Yatırımlar	31	5.695.610	2.114
Ticari Alacaklar		188.166.300	243.298.695
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	6	188.166.300	243.298.695
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Alacaklar		130.625.575	124.450.583
<i>Finans Sektörü Faaliyetleri İlişkili Olmayan Taraflardan Alacaklar</i>	7	130.625.575	124.450.583
Maddi Duran Varlıklar	11	445.226.451	450.214.569
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	12	187.770.033	165.377.380
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		187.770.033	165.377.380
Peşin Ödenmiş Giderler	10	2.018.211	2.368.384
Ertelenmiş Vergi Varlığı	28	85.080.746	61.769.647
Diğer Duran Varlıklar	18	63.234.332	63.234.101
TOPLAM VARLIKLAR		1.603.313.027	1.669.804.271

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem 31 Aralık 2016	Geçmiş Dönem 31 Aralık 2015
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		618.616.421	547.975.051
Kısa Vadeli Borçlanmalar		64.774.351	4.351.726
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	31	83.387.551	141.759.084
Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	13	19.662.406	17.307.086
Kısa Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	31	185.286.077	105.482.294
Diğer Finansal Yükümlülükler	31	-	13.936.980
Ticari Borçlar		172.043.658	214.974.562
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	5	44.223.265	46.715.694
İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	6	127.820.393	168.258.868
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar		10.079.791	6.409.477
Türev Araçlar	30	2.611.014	1.231.497
Ertelenmiş Gelirler	10	2.715.224	3.850.587
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	28	-	145.398
Kısa Vadeli Karşılıklar		74.260.801	34.697.752
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	17	1.802.733	2.719.980
Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	15	72.458.068	31.977.772
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	18	3.795.548	3.828.608
Uzun Vadeli Yükümlülükler		664.415.172	879.960.529
Uzun Vadeli Borçlanmalar	31	539.062.238	540.332.402
Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	13	57.804.514	66.640.505
Uzun Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	31	19.997.747	202.164.983
Türev Araçlar	30	11.179.977	12.010.756
Uzun Vadeli Karşılıklar		36.370.696	58.508.116
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	17	15.612.612	19.700.845
Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar	15	20.758.084	38.807.271
Ertelenmiş Gelirler	10	-	303.767
ÖZKAYNAKLAR		320.281.434	241.868.691
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		344.853.818	273.867.641
Ödenmiş Sermaye	19	600.000.000	460.000.000
Sermaye Düzeltme Farkları	19	22.585.778	22.585.778
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye katkısı		5.305.130	(12.402.788)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar		6.165.231	6.139.733
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		153.119.039	152.416.620
Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları		161.758.060	159.691.587
Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları		(8.639.021)	(7.274.967)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		(2.199.386)	(2.924.837)
Yabancı Para Çevrim Farkları		487.014	31.522
Riskten Korunma Kazanç/Kayıpları		-	(2.956.359)
Nakit Akış Riskinden Korunma Muhasebesine İlişkin Kayıpları		(2.686.400)	-
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler		1.031.613	1.031.613
Geçmiş Yıllar Zararları		(366.976.506)	(290.382.773)
Net Dönem Zararı		(74.177.081)	(62.595.705)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(24.572.384)	(31.998.950)
TOPLAM KAYNAKLAR		1.603.313.027	1.669.804.271

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tüm tutarlar, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2016	Geçmiş Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hasılat	20	769.740.613	1.026.071.041
Satışların Maliyeti (-)	20	(741.354.814)	(903.026.989)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar/ (Zarar)		28.385.799	123.044.052
Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı	20	174.869.373	143.403.382
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	20	(145.298.379)	(124.924.195)
Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kar		29.570.994	18.479.187
BRÜT KAR		57.956.793	141.523.239
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(63.296.718)	(39.149.002)
Pazarlama Giderleri (-)	21	(98.273.337)	(86.843.311)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	21	(2.984.697)	(2.572.269)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	104.076.222	47.550.200
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(25.126.496)	(16.989.965)
ESAS FAALİYET (ZARARI) / KARI		(27.648.233)	43.518.892
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	23	143.306.057	6.495.511
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	23	(23.249.631)	(15.885.809)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		92.408.193	34.128.594
Finansman Giderleri (-)	25	(216.213.016)	(141.522.462)
VERGİ ÖNCESİ ZARAR		(123.804.823)	(107.393.868)
Vergi Geliri		27.350.400	37.244.888
Dönem Vergi Gideri	28	(1.138.747)	(689.217)
Ertelenmiş Vergi Geliri	28	28.489.147	37.934.105
DÖNEM ZARARI		(96.454.423)	(70.148.980)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(22.277.342)	(7.553.274)
Ana Ortaklık Payları		(74.177.081)	(62.595.706)
Pay Başına Kayıp	29	(0,0012)	(0,0014)
Diğer Kapsamlı Gelirler			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		7.368.668	81.130.524
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları		8.873.205	85.110.057
Tanımlanmış Fayda Planları			
Yeniden Ölçüm Kayıpları		(1.504.537)	(3.979.533)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		(2.205.558)	(2.978.429)
Yabancı Para Çevrim Farkları		480.842	(22.070)
Riskten Korunma Kayıpları		(2.686.400)	(2.956.359)
Diğer Kapsamlı Gelir		5.163.110	78.152.095
TOPLAM KAPSAMLI (GİDER)/ GELİR		(91.291.313)	8.003.115
Toplam Kapsamlı (Gider) / Gelirin Dağılımı:		(91.291.313)	8.003.115
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(21.921.877)	(7.603.009)
Ana Ortaklık Payları		(69.369.436)	15.606.125

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

Not	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birlikli ve Diğer Kapasite Geliştirme ve Giderler					Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birlikli ve Diğer Kapasite Geliştirme ve Giderler					Birikmiş Karlar				
	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Farkları	Birleşmeye İlişkin İhtiva Olan Sermaye	Paylara İlişkin Primler/ Lakontolar	Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç / Kayıplar	Tanınmamış Fayda Planlarının Birlikli ve Diğer Ölçüm Kazanç / Kayıplar	Yabancı Para Çevrim Farkları	Riskten Korunma Kazanç / Kayıplar	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geyik Yıllar Zararları	Net Dönem Zararı	Ama Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Çitil Olmayan Paylar	Özkaynaklar	
1 Ocak 2015 (İtibarıyla bakiyeler (Dönem Başı))	460.000.000	22.585.778	(12.402.789)	6.139.733	80.480.862 (5.899.332)	(9.536.110)	44.533	-	1.031.613	(212.619.021)	(85.381.287)	256.543.313	(23.698.986)	232.844.327	
Transferler	-	-	-	-	85.110.057	(3.938.857)	(13.011)	(2.956.359)	-	(77.763.732)	85.381.287	1.718.203	(194.694)	1.523.599	
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(62.595.705)	15.606.125	(7.603.009)	8.003.116	
Tenettiller	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(502.261)	(502.261)	
31 Aralık 2015 (İtibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu))	460.000.000	22.585.778	(12.402.789)	6.139.733	159.691.487	(7.274.967)	31.522	(2.956.359)	1.031.613	(290.382.723)	(62.595.705)	273.867.641	(31.298.980)	241.868.691	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	2.956.359	-	(65.552.064)	62.595.705	140.000.000	-	140.000.000	
Sermaye Artırımı	140.000.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.350.000	55.350.000	
Sermaye Avansı	-	-	-	-	8.873.205	(1.504.537)	480.842	(2.686.400)	-	-	(74.177.081)	(69.013.971)	(22.277.342)	(91.291.313)	
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	-	-	(6.806.732)	140.483	(25.350)	-	-	(11.041.669)	-	25.498	(25.646.092)	(25.671.442)	
Buğün Ortaklık Satış	-	-	17.707.918	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.498	
Pay Bazlı İşlemler Nedeniyle Meydana Gelen Atış	-	-	-	25.498	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31 Aralık 2016 (İtibarıyla bakiyeler (Dönem Sonu))	600.000.000	22.585.778	5.305.130	6.165.231	161.758.060	(8.639.021)	487.014	(2.686.400)	1.031.613	(366.976.506)	(74.177.081)	344.853.818	(24.572.384)	320.281.434	

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 1 OCAK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

	Dipnot Referansı	Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2016	Geçmiş Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2015
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		69.953.336	(59.954.918)
Dönem Zararı		(96.454.423)	(70.148.979)
Dönem Net Zararı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		208.701.234	274.602.643
- Amortisman ve İfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	11-12	54.999.511	39.088.272
- Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler		42.658.300	3.955.858
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	6	7.041.878	55.525
- Stok Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler	9	13.856.450	-
- Maddi Duran Varlık Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	23	11.361.215	709.758
- Satış Amaçlı Duran Varlıklar Değer Düşüklüğü (İptali) İle İlgili Düzeltmeler	23	10.398.757	3.190.575
- Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		76.727.125	118.988.913
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	17	4.164.624	3.585.634
- Dava ve/veya Ceza Karşılıkları İle İlgili Düzeltmeler	15	7.982.968	-
- Diğer Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler		64.579.533	115.403.279
- Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		118.228.847	145.264.071
- Faiz Gelirleri İle İlgili Düzeltmeler		(21.307.312)	145.264.071
- Faiz Giderleri İle İlgili Düzeltmeler		139.536.159	-
- Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler		82.533.637	4.498.540
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler		548.739	5.458.944
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları İle İlgili Düzeltmeler	23	548.739	5.458.944
- Vergi Gideri İle İlgili Düzeltmeler	28	(27.350.400)	(37.244.888)
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler	23	137.191	1.798.476
- Bağlı Ortaklıkların veya Müşterek Faaliyetlerin Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) İle İlgili Düzeltmeler	35	(139.781.716)	-
- Kar (Zarar) Mutabakatı İle İlgili Diğer Düzeltmeler		-	(7.205.543)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		17.376.432	(169.570.762)
- Ticari Alacaklardaki Azalış/ (Artış) İle İlgili Düzeltmeler		50.947.024	(226.378.305)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış / (Artış)		11.347.712	(3.813.188)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış/ (Artış)		39.599.312	(222.565.117)
- Stoklardaki Artışlar İle İlgili Düzeltmeler		(4.925.031)	(44.499.294)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış		(7.343.860)	(53.580.824)
- Ticari Borçlardaki (Azalış)/ Artış İle İlgili Düzeltmeler		(26.958.404)	149.011.325
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki (Azalış)/ Artış		(24.996.803)	38.351.898
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki (Azalış)/ Artış		(1.961.601)	110.659.427
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış		5.656.703	5.876.336
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		129.623.243	34.882.902
- Alınan Faiz		18.180.031	17.119.147
- Ödenen Faiz		(21.453.412)	(18.175.925)
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	17	(6.034.385)	(1.309.095)
- Vergi Ödemeleri	28	(230.749)	(693.978)
- Diğer Nakit Çıkışları	15	(50.131.392)	(91.777.969)
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		54.100.522	(122.322.519)
- Bağlı Ortaklıkların Kontrolünün Kaybı Sonucunu Doğuracak Satışlara İlişkin Nakit Girişleri	35	192.621.164	-
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri		3.982.020	1.913.675
- Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	11	(135.866.931)	(113.727.434)
- Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	12	(8.453.281)	(12.288.481)
- Alınan Faiz	23	3.032.909	1.767.454
- Başka İşletmelerin veya Fonların Paylarının veya Borçlanma Araçlarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları		(5.693.496)	-
- Diğer Nakit Girişleri/ (Çıkışları)		4.478.137	12.267
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(112.153.511)	188.999.770
- Sermaye Avanslarından Nakit Girişleri	19	195.350.000	-
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Girişleri		71.855.780	714.924.027
- Kredi Geri Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(146.110.809)	(438.372.482)
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Nakit Giriş, Çıkışları Net		(6.934.644)	1.299.375
- İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları Geri Ödemelerinden Nakit Çıkışları		(102.363.453)	(22.637.063)
- Ödenen Faiz		(110.013.405)	(91.383.287)
- Türev Varlıklardaki Artış	23	-	4.087.860
- Ödenen Temettü		-	(502.261)
- Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)		(13.936.980)	21.583.601
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		11.900.347	6.722.333
Yabancı Para Çevrim Farklarının Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Etkisi		480.842	(22.070)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ		12.381.189	6.700.263
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	36	24.464.535	17.764.272
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	36	36.845.724	24.464.535

Ekteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Karsan Otomotiv Sanayii ve Ticaret A.Ş. ("Şirket") Bursa'da, Türkiye'de kurulmuştur. Şirket'in adresi Hasanağa Organize Sanayi Bölgesi (HOSAB), Sanayi Caddesi, 16225, Nilüfer-BURSA'dır.

Bağlı bulunduğu grup: Kıraca Holding A.Ş.

İşlem gördüğü borsa: Borsa İstanbul Yıldız Pazar

Şirket, Türkiye'de her nevi oto montaj ve karöseri tesisleri kurmak, kurulmuş olanları satın almak, bunlara iştirak etmek, karöseri imali için oto ithal etmek, her nevi oto karöseri yapmak ve satmak amacıyla kurulmuştur. Şirket'in faaliyet alanları; çeşitli otomotiv markalarına motorlu araçlar üretmek, ithal ve ihraç etmektir. Aynı kapsamda, otomotiv ana ve yan sanayilerine endüstriyel hizmet vermektir.

Grup'un devam eden faaliyetleri ile ilgili faaliyet alanları ve coğrafi bölümlere göre raporlamanın ayrıntılarına 4. notta yer verilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı 1.208'dir (31 Aralık 2015: 1.748).

Grup'un ana ortağı ile esas kontrolü elinde tutan taraflar sırasıyla; Kıraca Holding A.Ş.'dir.

Şirket'in bağlı ortaklıklarının, iştirak ve iş ortaklıklarının detayı aşağıda verilmektedir:

Bağlı Ortaklıklar	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	-	Üretim, satış
Karsan Europe S.R.L.	-	Distribütör
Karsan USA LLC (*)	-	Satış pazarlama
	-	Satış pazarlama

(*) Karsan, bir taksi modeli projesi ile ilgili olarak ABD'deki yerel otoritelerin düzenleyecekleri ihalelere katılmak amacıyla merkezi New York, ABD'de tamamı Karsan'a ait kuruluş aşamasında bir sermaye aktarımı gerektirmeyen Karsan USA LLC unvanı ile bir şirket kurmuştur. Şirkete herhangi bir sermaye aktarımı olmamış olup, gayri faal olduğu için konsolide finansal tablolara dahil edilmemiştir.

İştirakler	İşlem gördükleri borsalar	Faaliyet Türleri
Maas Finland OY (*)	-	Ulaşım çözümleri
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	-	Ulaşım çözümleri
Bosen Enerji A.Ş.	-	Enerji

(*) Şirket'in 29 Ocak 2016 tarihinde almış olduğu yönetim kurulu kararında belirtildiği üzere, Helsinki / Finlandiya olan ve ulaşım çözümleri alanında faaliyet gösteren MaaS Finland OY şirketinin hisse ihracına 200.005 Avro tutarında iştirak edilmiş olup toplamda %17,53'lük pay sahibi olunmuştur. Şirket'in unvanı 7 Temmuz 2016 tarihinde MaaS Global OY olarak değiştirilmiş ve tescil edilmiştir. Grup, iştirak etmiş olduğu tutarın konsolide finansal tablolar içerisinde önemli büyüklükte olmaması sebebiyle söz konusu iştirakini maliyet bedeli ile konsolide finansal tablolarda göstermiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Ödenecek temettü:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

14 Temmuz 2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtım yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabılır kar oluşmadığından cari yıla ilişkin olarak, temettü ödemesi yapılması planlanmamaktadır.

Finansal tabloların onaylanması:

Finansal tablolar, yönetim kurulu tarafından onaylanmış ve 13 Mart 2017 tarihinde yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

TMS'ye Uygunluk Bevanı

İlişikteki finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

Ayrıca finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, türev finansal araçların ve maddi duran varlıkların yeniden değerlendirilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("TMS 29") uygulanmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Cari dönemde Grup ayrıca önceki dönem finansal tablolarında bazı sınıflamalar yapmıştır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- 2015 yılında Grup, konsolide finansal durum tablosunda 17.653.512 TL tutarındaki "Gelir Tahakkukları"nı Diğer Dönen ve Duran Varlıklar içerisinde sunmuştur. Cari yılda, Grup yönetimi, bu tahakkukları "Kısa Vadeli Ticari Alacaklar" altında sınıflamıştır.
- 2015 yılında Grup, konsolide finansal durum tablosunda 117.527 TL tutarındaki "Gider Tahakkukları"nı diğer dönen varlıklar içerisinde sunmuştur. Cari yılda, Grup yönetimi, bu tahakkukları "Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler" altında sınıflamıştır.
- 31 Aralık 2015 döneminde "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" içerisinde gösterilmiş olan 500.542 TL'lik tutar "Maddi Duran Varlıklar" hesabına sınıflanmıştır.
- 31 Aralık 2015 döneminde "Esas faaliyetlerden Diğer Gelirler" içerisinde gösterilmiş olan 1.005.775 TL'lik tutar "Pazarlama Giderleri" ve "Genel Yönetim Giderleri" hesabından netlenmiştir.
- 31 Aralık 2015 döneminde "Esas faaliyetlerden Diğer Giderler" içerisinde gösterilmiş olan 103.757.306 TL'lik kur farkı giderleri "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler" hesabından netlenmiştir.

Yapılan bu sınıflamaların kar veya zarar tablosuna etkisi bulunmamaktadır.

İşletmenin Sürekliliği Varsayımı

Konsolide finansal tablolar, Grup'un önümüzdeki bir yılda ve faaliyetlerinin doğal akışı içerisinde varlıklarından fayda elde edeceği ve yükümlülüklerini yerine getireceği varsayımı altında işletmenin sürekliliği esasına göre hazırlanmıştır. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yılda, Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla kısa vadeli yükümlülükleri dönen varlıklarını 123.120.652 TL tutarında aşmakta olup aynı tarihte sona eren yılda 27.648.233 TL tutarında esas faaliyet zararı bulunmaktadır. Bu hususlar, işletmenin sürekliliğine dair üzerinde belirsizliklerin varlığını göstermekle birlikte, Şirket'in ana hissedarı Kıraca Holding A.Ş. Şirket'in faaliyetlerini fonlayabilmesi ve Grup'un finansman yükümlülüklerini yerine getirmesi için gerekli desteği sağlamayı taahhüt etmiştir. Şirket yönetimi, 2017 yılından itibaren Grup'un esas faaliyet karı ve pozitif nakit akımlar gerçekleştirmeye başlayacağını öngörmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet yeri	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25
Kırpart Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş. ("Kırpart") (*)	Üretim, satış	Türk Lirası	-	%83
Kırpart Shanghai (*)	pazarlama ve dağıtım	Çin Yuanı	-	%83
Karsan USA LLC	Satış pazarlama	ABD Doları	%100	%100
Karsan Europe S.R.L.	Satış pazarlama	Avro	%100	%100

(*) 28 Aralık 2016 tarihli yönetim kurulu kararı ile Şirket'in bağlı ortaklığı olan Kırpart Otomotiv Parçaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Kırpart") %83,26'sına isabet eden Kırpart'taki payların tamamının değerlendirme raporunda tespit edilen fiyat olan 193.375.503 TL'nin %83,26'sına karşılık gelen 161.000.509 TL için 200.000.000 TL karşılığında ana ortak Kırpart Holding A.Ş.'ye satılmıştır.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar (devamı)

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Grup'un mevcut bağlı ortaklığının sermaye payındaki değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TMS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

İştiraklerdeki paylar:

İştirak, Grup'un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un iştirakine ilişkin detay aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet yeri	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maas Finland OY (*)	Ulaşım çözümleri	Avro	%17,53	-
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	Ulaşım çözümleri	Avro	%5	-
Bosen Enerji A.Ş.	Enerji	TL	<%1	<%1

(*) Şirket'in 29 Ocak 2016 tarihinde almış olduğu yönetim kurulu kararında belirtildiği üzere , Helsinki / Finlandiya olan ve ulaşım çözümleri alanında faaliyet gösteren MaaS Finland OY şirketinin hisse ihracına 200.005 Avro tutarında iştirak edilmiş olup toplamda %17,53'lük pay sahibi olunmuştur. Şirket'in ünvanı 7 Temmuz 2016 tarihinde MaaS Global OY olarak değiştirilmiş ve tescil edilmiştir. Grup, iştirak etmiş olduğu tutarın konsolide finansal tablolar içerisinde önemli büyüklükte olmaması sebebiyle sözkonusu iştirakini maliyet bedeli ile finansal tablolarda göstermiştir.

(**) Grup, 8 Ağustos 2016 tarihli Yönetim Kurulu Kararıyla, lisans sözleşmesi çerçevesinde Türkiye'de münhasır üretim, dağıtım ve satışı yapmakta olduğu Breda Menarinibus markalı otobüslerin tüm marka haklarına sahip, İtalya merkezli ve 4.250.000 Avro sermayeli Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) şirketinin 3.000.000 Avro ve 2.000.000 Avro tutarlarında iki aşamadan oluşacak toplam 5.000.000 Avro nominal değerli sermaye artırımına 1.500.000 Avro (462.500 Avro nominal değer ve 1.037.500 Avro ihraç primi) ile katılım sağlanarak Şirket'e %5 ortak olunmasına; söz konusu tutarın tamamının nakden ödenmesine; işbu işlemlere ilişkin, IIA ve hakim ortağı Tevere S.p.A ile Grup'un Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmesi ön şartına bağlı olarak 22 Haziran 2016 tarihinde akdedilen Yatırım Sözleşmesi'nin, 3.1. numaralı hükmü çerçevesinde Yatırım Sözleşmesinin geçerli kabul edilmesine; ayrıca Yatırım Sözleşmesi eki olarak hazırlanan Tesis Kullanım Sözleşmesi uyarınca, IIA tarafından ödenecek 850.000 Avro karşılığında, Grup'un Hasanağa Fabrikası'nda mevcut fabrika kapasitesinin %10'una kadar ulaşabilecek kısmının 9 yıllığına IIA'ya tahsis edilmesine karar verilmiştir.

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Grup konsolide finansal tablolarında 31 Aralık 2015 tarihli finansal tablolarında belirtilen muhasebe politikalarını tutarlı şekilde uygulamaya devam etmiştir.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

- a) Konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileven TMS'de yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

- b) 2016 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

TMS 16 ve TMS 38 (Değişiklikler)	<i>Amortisman ve İtfa Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması¹</i>
TMS 16 ve TMS 41 (Değişiklikler) ile TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 (Değişiklikler)	<i>Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler¹</i>
TFRS 11 ve TFRS 1 (Değişiklikler)	<i>Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi¹</i>
2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 1²</i>
TMS 1 (Değişiklikler)	<i>Açıklama Hükümleri²</i>
2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 5, TFRS 7, TMS 34, TMS 19²</i>
TMS 27 (Değişiklikler)	<i>Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi²</i>
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Aynı Sermaye Katkıları²</i>
TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon İstisnalarının Uygulanması²</i>
TFRS 14	<i>Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları²</i>

¹ 31 Aralık 2015 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² 1 Ocak 2016 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

TMS 16 ve TMS 38 (Değişiklikler) Amortisman ve İtfa Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması

Bu değişiklik, maddi duran varlıklar için bir varlığın kullanımı sonucunda oluşan faaliyetlerden elde edilen gelire dayalı amortisman yönteminin kullanılmasının uygun olmadığına açıklık getirirken, aksi ispat edilene kadar hukuken geçerli öngörü olan ve yalnızca maddi olmayan duran bir varlığın gelir ölçümü olarak ifade edildiği nadir durumlarda ya da maddi olmayan duran varlıktan elde edilen gelir ile ekonomik faydaların birbiriyle yakından ilişkili olduğunun kanıtlandığı durumlarda maddi olmayan duran varlıklar için bir varlığın kullanımı sonucunda oluşan faaliyetlerden elde edilen gelire dayalı itfa yönteminin kullanılmasının uygun olmadığı görüşünü de ileri sürmüştür. Bu değişiklik ayrıca bir varlığın kullanılması sonucunda üretilen bir kalemin gelecek dönemlerde satış fiyatında beklenen düşüşlerin bir varlığın, teknolojik ya da ticari bakımdan eskime beklentisini işaret edebileceği ve sonrasında varlığa ilişkin gelecekteki ekonomik faydalarda düşüşün göstergesi olabileceği konusuna değinen açıklamalara da yer verir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

- b) 2016 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TMS 16 ve TMS 41 (Değişiklikler) ile TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 (Değişiklikler) Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler

Bu standart, 'taşıyıcı bitkilerin', TMS 41 standardı yerine, maddi duran varlıklar sınıflandırması altında, ilk muhasebeleştirme kaydı sonrasında maliyet ya da yeniden değerlendirme esasına göre ölçülmesine imkan sağlayacak şekilde TMS 16 standardı kapsamında ele alınmasını belirtir. Bu standartta ayrıca 'taşıyıcı bitki' tarımsal ürünlerin üretimi veya temini için kullanılan, bir dönemden fazla ürün vermesi beklenen ve önemsiz kalıntı satışları dışında tarımsal ürün olarak satılma olasılığının çok düşük olduğu yaşayan bir bitki olarak tanımlanmıştır. Bu standartta taşıyıcı bitkilerden yetiştirilen ürünlerin TMS 41 standardının kapsamında olduğu da belirtilmektedir.

TMS 16 ve TMS 41'de yapılan bu değişiklikler sırasıyla TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 standartlarının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

TFRS 11 ve TFRS 1 (Değişiklikler) Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi

Bu standart, işletme teşkil eden müşterek bir faaliyette pay edinen işletmenin:

- TFRS 11'de belirtilen kurallara aykırı olanlar haricinde, TFRS 3 ve diğer TMS'lerde yer alan işletme birleşmeleriyle ilgili tüm muhasebeleştirme işlemlerinin uygulaması, ve
- TFRS 3 ve diğer TMS'ler uyarınca işletme birleşmelerine ilişkin açıklanması gereken bilgileri açıklamasını öngörür.

TFRS 11'de yapılan bu değişiklik TFRS 1 standardının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

TFRS 1: Bu değişiklik işletmenin TMS'yi ilk defa uygulaması durumunda TMS'lerin hangi versiyonlarının kullanılacağı konusuna açıklık getirir.

TMS 1 (Değişiklikler) Açıklama Hükümleri

Bu değişiklikler; finansal tablo hazırlayıcılarının finansal raporlarını sunmalarına ilişkin olarak farkında olunan zorunluluk alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir.

2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler

TFRS 5: Satış amaçlı elde tutulan bir duran varlığın ortaklara dağıtım amacıyla elde tutulan duran varlığa sınıflandığı ya da tam tersinin olduğu durumlara ve bir varlığın ortaklara dağıtım amacıyla elde tutulan olarak sınıflandırılmasına son verildiği durumlara ilişkin ilave açıklamalar getirmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

- b) 2016 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

TFRS 7: Bir hizmet sözleşmesinin devredilen bir varlığın devamı olup olmadığı ve ara dönem finansal tablo açıklamalarındaki mahsuplaştırma işlemi konusuna netlik getirmek amacıyla ilave bilgi verir.

TMS 34: Bilginin 'ara dönem finansal raporda başka bir bölümde' açıklanmasına açıklık getirmektedir.

2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler TMS 19 standardının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

TMS 27 (Değişiklikler) Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi

Bu değişiklik işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğine izin vermektedir.

TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler) Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Ayni Sermaye Katkıları

Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasındaki varlık satışları veya ayni sermaye katkılarından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28 (Değişiklikler) Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon İstisnalarının Uygulanması

Bu değişiklik, yatırım işletmelerinin konsolidasyon istisnasını uygulamaları sırasında ortaya çıkan sorunlara aşağıdaki şekilde açıklık getirir:

- Ara şirket için konsolide finansal tablo hazırlanmasına ilişkin istisnai durum, bir yatırım işletmesinin tüm bağlı ortaklıklarını gerçeğe uygun değer üzerinden değerlediği hallerde dahi, yatırım işletmesinin bağlı ortaklığı olan ana şirket için geçerlidir.
- Ana şirketin yatırım faaliyetleri ile ilgili olarak hizmet sunan bir bağlı ortaklığın yatırım işletmesi olması halinde, bu bağlı ortaklık konsolidasyona dahil edilmemelidir.
- Bir iştirakin ya da iş ortaklığının özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirildiği hallerde, yatırım işletmesinde yatırım işletmesi amacı gütmeyen bir yatırımcı iştirakteki ya da iş ortaklığındaki payları için uyguladığı gerçeğe uygun değer ölçümünü kullanmaya devam edebilir.
- Tüm iştiraklerini gerçeğe uygun değerden ölçen bir yatırım işletmesi, yatırım işletmelerine ilişkin olarak TFRS 12 standardında belirtilen açıklamaları sunar.

TFRS 14 Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları

TFRS 14 *Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları* standardı uyarınca Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını ilk defa uygulayacak bir işletmenin, belirli değişiklikler dahilinde, 'düzenlemeye dayalı erteleme hesaplarını' hem TFRS'lere göre hazırlayacağı ilk finansal tablolarında hem de sonraki dönem finansal tablolarında önceki dönemde uyguladığı genel kabul görmüş muhasebe standartlarına göre muhasebeleştirmeye devam etmesine izin verilir. TFRS 14, TFRS 1 standardının da ilgili yerlerinde değişikliklere yol açmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

c) Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 9	<i>Finansal Araçlar ¹</i>
TFRS 15	<i>Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat ¹</i>

¹ 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

TFRS 9 Finansal Araçlar

Kamu Gözetimi Kurumu ("KGK") tarafından 2010'da yayımlanan TFRS 9 finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili yeni zorunluluklar getirmektedir. 2011'de değişiklik yapılan TFRS 9 finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü ve kayıtlardan çıkarılması ile ilgili değişiklikleri içermektedir.

KGK tarafından Ocak 2017'de yayımlanan TFRS 9 standardının revize edilmiş versiyonu a) finansal varlıkların değer düşüklüğü gereksinimleri ve b) "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal yükümlülükler" ile yayımlanan sınıflama ve ölçüm gereksinimlerine getirilen sınırlı değişiklikleri içerir.

TFRS 9, 1 Ocak 2018 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde uygulanır. İlk uygulama tarihi 1 Şubat 2015 tarihinden önce olmak şartıyla, erken uygulamaya izin verilmektedir.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

TFRS 15 standardındaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçümü ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır.

Modeldeki beş aşama aşağıdaki gibidir:

- Müşteri sözleşmelerinin tespit edilmesi
- Satış sözleşmelerindeki performans yükümlülüklerinin tespit edilmesi
- İşlem fiyatının belirlenmesi
- Sözleşmelerdeki işlem fiyatını performans yükümlülüklerine dağıtılması
- Şirket performans yükümlülüklerini yerine getirdiğinde gelir kaydedilmesi

Söz konusu standart, değişiklik ve iyileştirmelerin Grup'un konsolide finansal durumu ve performansı üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İlişkili Taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiği anda muhasebeleştirilir:

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Hasılat

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Net satışlar malların satış tutarından tahmini ve gerçekleşmiş iade, indirim, komisyon, ciro primleri ve satış ile ilgili vergilerin düşülmesi suretiyle gösterilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Malların satışı

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiği anda muhasebeleştirilir:

- Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,
- İşlemle ilişkili ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması ve
- İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Hyundai Motor Company ("HMC") projesi kapsamındaki araç satışları

Grup, HMC projesi kapsamında üretilen araçlara ilişkin hasılatı, HMC ürün kabul prosedürlerini tamamladığında ve araçlar HMC veya HMC'nin ilişkili taraflarına teslim edildiği zaman finansal tablolarına yansıtır. Bunun yanı sıra, yıllık üretimin, sözleşmede belirlenmiş planlanmış üretim adetlerinin altında kalması durumunda Grup'un HMC'den tazminat talep etme hakkı vardır. Grup, yıl içinde hak kazandığı tazminat tutarlarını sözleşmede belirtilen kriterlere göre hesaplamakta ve konsolide finansal tablolarda gelir tahakkuku muhasebeleştirmektedir (Dipnot:6).

Karsan markalı araçların satışları

Grup, kendi markası olan araçlara ilişkin hasılatı, araçlar ile ilgili önemli risk ve mülkiyetin getirdiği haklar bayilere geçtiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir.

Otobüs satışları (İhaleler)

Grup, kamu (belediye) ihaleleri kapsamındaki ihale hasılatını, otobüslerin teslimatları gerçekleştiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirir. Grup, ihaleler kapsamında 5 yıllık satış sonrası bakım ve onarım hizmeti sağlamakta olup, söz konusu hizmetlerin maliyeti ile ilgili olarak konsolide finansal tablolarda bakım ve onarım karşılığını hasılatı ile eş zamanlı muhasebeleştirir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Hasılat (devamı)

Finans sektörü faaliyetleri

Finans sektörü faaliyetleri, Grup'un TMS 17 - "Kiralama İşlemleri" standardı kapsamında kiralayan durumunda olduğu finansal kiralama işlemlerini içermektedir.

HMC ile imzalanan sözleşme koşullarını, "TFRS Yorum 4 - Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi" ("TFRS Yorum 4") kapsamında değerlendirmiştir. Bu kapsamda;

- (a) Anlaşma koşullarının yerine getirilmesi Grup tarafından finanse edilen yatırıma bağlıdır.
- (b) Anlaşma, yatırımın kullanım hakkını HMC'ye devretmiştir.
- (c) Yatırım ve yatırım vasıtasıyla üretilen ürünler üzerindeki kontrol hakkı tamamen HMC'ye devredilmiştir.
- (d) Yatırıma ilişkin yapılacak kira ödemeleri, anlaşma kapsamındaki diğer ödemelerden ayrıştırılabilmektedir.

Sonuç olarak, Grup yukarıda belirtilen koşulları dikkate alarak, söz konusu yatırımları, tüm risklerin HMC'ye devredildiği finansal kiralama işlemi şeklinde sınıflandırmıştır.

Finansal kiralamada, kiralama konusu varlık, net kira yatırımına eşit bir alacak olarak finansal tablolarda izlenir. Finansal kiralama ile ilgili finansman geliri, finansal kiralama kapsamındaki net yatırıma sabit bir dönemsel getiri getirecek şekilde belirlenir. Alınan kira ödemeleri anapara ve kazanılmamış finansman gelirlerini azaltacak şekilde brüt kira yatırımının tutarından düşülür (Dipnot:7). Kazanılmamış finansman geliri, brüt kira yatırımı ile kiralamadaki zımni faiz oranı üzerinden brüt yatırımın bugünkü değeri arasındaki farktır. Zımni faiz oranı, kiralamanın başlangıcı itibarıyla, asgari kira ödemeleri ile garanti edilmemiş hurda değer toplamını, kiralanan varlığın gerçeğe uygun değeri ile başlangıç maliyetlerinin toplamına eşitleyen iskonto oranıdır.

Kiralama süresinin başında finansal tablolara yansıtılan satış gelirleri, söz konusu varlığın gerçeğe uygun değeri, ya da, bu değer altında olması koşuluyla piyasa faiz oranının kullanılması durumunda hesaplanan ve kiraya veren tarafından elde edilecek asgari kira ödemelerinin bugünkü değeridir. Kiralama süresinin başlangıcı itibarıyla muhasebeleştirilen satış maliyeti, kiralanan varlığın maliyetidir. Grup'un muhasebeleştirdiği satış geliri ile satış maliyeti arasındaki fark satış kândır.

Temettü ve faiz geliri:

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

Finansal varlıklardan elde edilen faiz geliri, Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Sabit ve değişken genel üretim giderlerinin bir kısmını da içeren maliyetler stokların bağlı bulunduğu sınıfa uygun olan yöntemle göre ve çoğunlukla ilk-giren-ilk-çıkart yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satış gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altına düştüğünde, stoklar net gerçekleşebilir değerine indirgenir ve değer düşüklüğünün olduğu yılda kar veya zarar tablosuna gider olarak yansıtılır. Daha önce stokların net gerçekleşebilir değere indirgenmesine neden olan koşulların geçerliliğini kaybetmesi veya değişen ekonomik koşullar nedeniyle net gerçekleşebilir değerde artış olduğu kanıtlandığı durumlarda, ayrılan değer düşüklüğü karşılığı iptal edilir. İptal edilen tutar önceden ayrılan değer düşüklüğü tutarı ile sınırlıdır.

Maddi Duran Varlıklar

Yeniden Değerleme Yöntemi

Üretim ya da mal veya hizmetin verilmesinde veya idari amaçlar için kullanımda tutulan arazi ve binalar, yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla ifade edilir. Yeniden değerlendirilmiş tutar, yeniden değerlendirme tarihinde tespit edilen gerçeğe uygun değerden sonraki dönemlerde oluşan birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü düşülerek tespit edilir. Yeniden değerlemeler bilanço tarihinde belirlenecek gerçeğe uygun değerlerin defter değerlerinden önemli farklılık göstermeyecek şekilde düzenli aralıklarla yapılır. Grup, Mart 2009 döneminden başlayarak arsalar ile makine, tesis ve cihazlar ve Mayıs 2015 döneminden başlayarak binalar için "yeniden değerlendirme modelini" benimsemiştir. Grup, arsa ve binaları için en son değerlemeyi 25 Kasım 2016 tarihinde yaptırmıştır.

Söz konusu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden kaynaklanan artış, özkaynaktaki yeniden değerlendirme fonuna kaydedilir. Yeniden değerlendirme sonucu oluşan değer artışı, maddi duran varlıkla ilgili daha önceden kar veya zarar tablosunda gösterilen bir değer düşüklüğünün olması durumunda öncelikle söz konusu değer düşüklüğü nispetinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Bahse konu arazi ve binaların yeniden değerlendirilmesinden oluşan defter değerindeki azalış, söz konusu varlığın daha önceki yeniden değerlendirilmesine ilişkin yeniden değerlendirme fonunda bulunan bakiyesini aşması durumunda kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Yeniden değerlendirilen binaların amortismanı kar veya zarar tablosunda yer alır. Yeniden değerlendirilen gayrimenkul satıldığında veya hizmetten çekildiğinde yeniden değerlendirme fonunda kalan bakiye doğrudan dağıtılmamış karlara transfer edilir. Varlık bilanço dışı bırakılmadıkça, yeniden değerlendirme fonundan dağıtılmamış karlara transfer yapılmaz.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Yeniden Değerleme Yöntemi (devamı)

Arazi ve arsalar amortismanına tabi tutulmazlar. Makine ve ekipmanlar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlenmiş tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortismanına tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortismanına tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maliyet yöntemi

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler. Arazi ve arsalar amortismanına tabi tutulmazlar ve maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortismanına tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortismanına tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemi, finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflanır.

Kiralama - kiralayan durumunda Grup

Finansal kiralama alacakları Grup'un kiralamadaki net yatırım tutarı kadar kaydedilir. Finansal kiralama geliri, Grup'un finansal kiralama net yatırıma sabit dönemsel getiri oranı sağlayacak şekilde muhasebe dönemlerine dağıtılır.

Faaliyet kiralamasına ilişkin kira gelirleri, ilgili kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile muhasebeleştirilir. Kiralamanın gerçekleşmesi ve müzakere edilmesinde katlanılan doğrudan başlangıç maliyetleri kiralanan varlığın maliyetine dahil edilir ve doğrusal yöntem ile kira süresi boyunca itfa edilir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırlı ömre sahip olanlar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan maddi olmayan duran varlıklardan sınırsız ömre sahip olanlar maliyet değerlerinden birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler (1 -20 yıl).

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre (1-20 yıl) itfa edilir.

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Grup'un elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direk ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar (devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri, üretilen araçların geliştirilmesine yönelik olarak işletme bünyesinde yapılan harcamalardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde oluşturulan maddi olmayan duran varlıklar, Grup'a gelecekte ekonomik fayda sağlamanın mümkün olduğu durumlarda maliyet değerinden aktifleştirilmektedir.

Araştırma masrafları, oluştuğu dönem içerisinde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Aktifleştirilen geliştirme maliyetleri, üretilen araçların geliştirilmesine yönelik olarak işletme bünyesinde yapılan harcamalardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde oluşturulan maddi olmayan duran varlıklar, Grup'a gelecekte ekonomik fayda sağlamanın mümkün olduğu durumlarda maliyet değerinden aktifleştirilmektedir. Aktifleştirme için gerekli koşullar sağlanamadığında, geliştirme maliyetleri oluştuğu dönemde gelir tablosuna gider olarak kaydedilmektedir. Maliyet tutarı geliştirme için yapılan bütün direk maliyetleri ve geliştirme ile ilgili genel giderlerin uygun bir kısmını içermektedir (Dipnot 16).

Aşağıda bahsedilen kriterleri karşılayan geliştirme maliyetleri aktifleştirilmektedir ve ilgili proje ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilmektedir.

- Ürün ile ilgili maliyetleri net olarak tanımlayabiliyor ve güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa,
- Ürünün teknik yeterliliği/fizibilitesi ölçülebiliyorsa,
- Ürün satışa sunulacak ya da şirket içerisinde kullanılacaksa,
- Ürün için potansiyel bir pazar mevcutsa, ya da şirket içi kullanılabilirliği ispatlanabiliyorsa,
- Projenin tamamlanabilmesi için yeterli teknik, mali ve diğer gerekli kaynaklar temin edilebiliyorsa.

İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlık tutarı, maddi olmayan duran varlığın yukarıda belirtilen muhasebeleştirme şartlarını karşıladığı andan itibaren oluşan harcamaların toplam tutarıdır. İşletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar kayda alınamadıklarında, geliştirme harcamaları oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında, işletme içi yaratılan maddi olmayan varlıklar da ayrı olarak satın alınan maddi olmayan duran varlıklar gibi maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Maddi olmayan varlıkların bilanço dışı bırakılması

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık finansal durum tablosu dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Duran Varlıklar ve Şerefiye Haricinde Maddi Olmayan Duran Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, her raporlama tarihinde varlıklarında değer düşüklüğü olup olmadığını belirlemek için maddi olan ve olmayan duran varlıklarının defter değerini inceler. Varlıklarda değer düşüklüğü olması durumunda, değer düşüklüğü tutarının belirlenebilmesi için varlıkların, varsa, geri kazanılabilir tutarı ölçülür. Bir varlığın geri kazanılabilir tutarının ölçülemediği durumlarda Grup, varlıkla ilişkili nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarını ölçer. Makul ve tutarlı bir tahsis esası belirlenmesi halinde şirket varlıkları nakit yaratan birimlere dağıtılır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, Grup varlıkları makul ve tutarlı bir tahsis esasının belirlenmesi için en küçük nakit yaratan birimlere dağıtılır.

Süresiz ekonomik ömrü olan ve kullanıma hazır olmayan maddi olmayan duran varlıklar, yılda en az bir kez ya da değer düşüklüğü göstergesi olması durumunda değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Geri kazanılabilir tutar, bir varlığın veya nakit yaratan birimin, satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, bir varlık veya nakit yaratan birimden elde edilmesi beklenen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeridir. Kullanım değerinin hesaplanmasında mevcut dönemdeki piyasa değerlendirmesine göre paranın kullanım değerini ve gelecekteki nakit akımları tahminlerinde dikkate alınmayan varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılır.

Bir varlığın (ya da nakit yaratan birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, varlığın (ya da nakit yaratan birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. İlgili varlığın yeniden değerlendirilen tutarla ölçülmediği hallerde değer düşüklüğü zararı doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Bu durumda değer düşüklüğü zararı yeniden değerlendirme değeri azalışı olarak dikkate alınır.

Değer düşüklüğü zararının sonraki dönemlerde iptali söz konusu olduğunda, varlığın (ya da ilgili nakit yaratan birimin) defter değeri geri kazanılabilir tutar için yeniden güncellenen tahmini tutara denk gelecek şekilde artırılır. Arttırılan defter değeri, ilgili varlık (ya da ilgili nakit yaratan birimi) için önceki dönemlerde varlık için değer düşüklüğü zararının ayrılmamış olması durumunda ulaşacağı defter değeri aşmamalıdır. Varlık yeniden değerlendirilmiş bir tutar üzerinden gösterilmedikçe, değer düşüklüğü zararına ilişkin iptal işlemi doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Yeniden değerlendirilmiş bir varlığın değer düşüklüğü zararının iptali, yeniden değerlendirme artışı olarak dikkate alınır.

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Bir dönemde, özellikle bir varlığın elde edilmesi amacıyla borç alınan fonlara ilişkin aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarı, ilgili dönemde bu varlıklar için katlanılan toplam borçlanma maliyetlerinden bu fonların geçici yatırımlardan elde edilen gelirlerin düşülmesi sonucu belirlenen tutardır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Borçlanma Maliyetleri (devamı)

Grup genel amaçlı olarak borçlandığında ve bu fonların bir kısmı bir özelliikli varlığın finansmanı için kullanıldığı durumlarda, aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetlerinin tutarı, ilgili varlığa ilişkin yapılan harcamalara uygulanacak bir aktifleştirme oranı yardımı ile belirlenir. Bu aktifleştirme oranı, özelliikli varlık alımına yönelik yapılmış borçlanmalar hariç olmak üzere, Grup'un ilgili dönem süresince mevcut tüm borçlarına ilişkin borçlanma maliyetlerinin ağırlıklı ortalamasıdır. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin 8.366.516 TL tutarında borçlanma maliyeti aktifleştirilmiştir (31 Aralık 2015: 5.232.297 TL). Söz konusu aktifleştirme tutarının hesaplanmasında kullanılan aktifleştirme oranı %10'dur (2015: %8,87).

Finansal Araçlar

Finansal varlıklar

Grup finansal varlıklarını "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar", "satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "krediler ve alacaklar" olarak sınıflandırmıştır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınmaktadır. Finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal varlık veya finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal varlığın edinimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. İlgili finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmekte olup, yapılan değerleme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar

Grup'un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyeti olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre ifta edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülerek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, satılmaya hazır olarak finansal varlık olarak sınıflandırılan ya da (a) krediler ve alacaklar, (b) vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar veya (c) gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılmayan türev olmayan finansal varlıklardır.

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetleri satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir. Grup'un aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan özkaynak araçları bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir olarak ölçülememi için maliyet değerleriyle gösterilmektedir. Kar veya zarar tablosuna kaydedilen değer düşüklükleri, etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz ve parasal varlıklarla ilgili kur farkı kar/zarar tutarı haricindeki, gerçeğe uygun değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve zararlar diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir ve finansal varlıklar değer artış fonunda biriktirilir. Yatırımın elden çıkarılması ya da değer düşüklüğüne uğraması durumunda, finansal varlıklar değer artış fonunda biriken toplam kar/zarar, kar veya zarar tablosuna sınıflandırılmaktadır.

Aktif bir piyasada cari piyasa değeri olmayan ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen satılmaya hazır özkaynak araçları ile bu tür özkaynak araçlarıyla ilişkili olan ve ödemesi bu tür varlıkların satışı yoluyla yapılan türev araçları, maliyet değerinden her raporlama dönemi sonunda belirlenen değer düşüklüğü zararları düşülmüş tutarlarıyla değerlendirilir.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar (ticari ve diğer alacaklar, banka bakiyeleri, kasa ve diğerleri) etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir. Faiz geliri, reeskont etkisinin önemli olmadığı durumlar haricinde etkin faiz oranı yöntemine göre hesaplanarak kayıtlara alınır.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Grup'un nakit ve nakit benzerleri 'Krediler ve Alacaklar' kategorisinde sınıflandırılmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların kayda alınması ve bilanço dışı bırakılması

Grup, finansal varlık ve yükümlülükleri sadece finansal araçların sözleşmesine taraf olduğu takdirde kayıtlarına almaktadır. Grup, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Grup tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Grup, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder. Grup'un devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir. Grup, finansal yükümlülüğü sadece sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise bilanço dışı bırakır.

Finansal yükümlülükler

Finansal bir yükümlülük ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Bağlayıcı taahhüdün veya gelecekteki tahmini bir işlemin nakit akım riskinden korunması işleminin, bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alımı ile sonuçlanması durumunda, ilgili varlık ve yükümlülükler ilk kayda alındıklarında, önceden özkaynak içerisinde kayda alınmış olan türev finansal araçlara ilişkin kazanç veya kayıplar, varlığın ya da yükümlülüğün başlangıç tutarının ölçümüne dahil edilir. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınır. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Tahviller

Tahviller alındıkları veya ihraç edildikleri tarihlerde, alınan veya ihraç edilen tutardan işlem giderleri çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Tahviller, müteakip tarihlerde, etkin faiz yöntemiyle hesaplanmış iskonto edilmiş değerleri ile konsolide finansal tablolarda takip edilirler. İhraç edilen tahvil tutarı (işlem giderleri hariç) ile geri ödeme değerleri arasındaki fark, konsolide gelir tablosunda vade süresince muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kur Değişiminin Etkileri

Yabancı Para İşlem ve Bakiveler

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette bulundukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, aşağıda belirtilen durumlar haricinde, oluştuğu dönemdeki kar ya da zararda muhasebeleştirilir:

- Geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilen kur farkları,
- Yabancı para biriminden kaynaklanan risklere karşı finansal koruma sağlamak amacıyla gerçekleştirilen işlemlerden kaynaklanan kur farkları,
- Yurtdışı faaliyetindeki net yatırımın bir parçasını oluşturan, çevrim yedeklerinde muhasebeleştirilen ve net yatırım satışında kar ya da zararla ilişkilendirilen, ödenme niyeti ya da ihtimali olmayan yurtdışı faaliyetlerden kaynaklanan parasal borç ve alacaklardan doğan kur farkları.

Yabancı Ülkelerde Faaliyet Gösteren Bağlı Ortaklıklar, İş Ortaklıkları ve İştiraklerin Finansal Tabloları

Grup'un yabancı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan kur farkı diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir ve özkaynağın ayrı bir bileşeninde biriktirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, yıl boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Grup satılan araçlar için satış tarihinden sonra araç modellerine göre değişen süreler boyunca ücretsiz bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir (Dipnot:15).

Garantiler

Garanti maliyetleriyle ilgili karşılıklar, Grup’a ait yükümlülüklerin karşılanması için yönetim tarafından tahmin edilen en uygun harcamalara göre, ilgili ürünlerin satış tarihinde muhasebeleştirilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Bölümlere göre raporlama, Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciiine yapılan raporlamayla yeksenaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümlerin performansının değerlendirilmesinden sorumludur. "Diğer" altında birleştirilen bölümler raporlanabilir bölüm olmak için yeterli sayısal alt sınırları karşılayamamaları nedeniyle bölümlere göre raporlamanın sunumu için birleştirilmiştir.

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

Bir endüstriyel veya coğrafi bölümün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, raporlanan hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının yüzde 10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararın yüzde 10'u veya daha fazlasını olması veya varlıklarının, tüm endüstriyel veya coğrafi bölümlerinin toplam varlıklarının yüzde 10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir. Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan endüstriyel veya coğrafi bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir (Dipnot:4).

Durdurulan Faaliyetler

Elden çıkarılacak faaliyetler, bir Grup'un elden çıkardığı veya satılmaya hazır değer olarak sınıflandırdığı, faaliyetleri ile nakit akımları Grup'un bütününden ayrı tutulabilir bir bölümdür. Elden çıkarılacak faaliyetler; ayrı bir faaliyet alanı veya coğrafi faaliyet bölgesini ifade eder, satış veya elden çıkarmaya yönelik ayrı bir planın parçasıdır veya satma amacıyla alınmış bir Bağlı Ortaklık'tır. Grup, elden çıkarılacak faaliyetleri, ilgili varlık ve yükümlülüklerinin kayıtlı değerleri ile elden çıkarmak için katlanılacak maliyetler düşülmüş rayiç bedellerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviki, işletmenin teşvikin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kâr veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kâr veya zarara yansıtılmalıdır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Devlet Teşvik ve Yardımları (devamı)

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviki olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları:

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Nakit Akış Tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

2.5. notta belirtilen muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetim, finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan (aşağıda ele alınan tahminler dışındaki) aşağıdaki yorumları yapmıştır:

(a) *Maddi varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar faydalı ömürleri*

Maddi ve maddi olmayan varlıklar (arsalar ile tesis, makine ve cihazlar hariç) elde etme maliyetinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile gösterilmektedir. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri baz alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Faydalı ömürler yönetimin en iyi tahminlerine dayanır, her bilanço tarihinde gözden geçirilir ve gerekirse düzeltme yapılır.

(b) *Karşılıklar*

Karşılıklar, Grup'un geçmiş olaylar sonucunda, elinde bulundurduğu yasal ya da yaptırıcı bir yükümlülüğün mevcut bulunması ve bu yükümlülüğü yerine getirmek amacıyla geleceğe yönelik bir kaynak çıkışının muhtemel olduğu, ayrıca ödenecek miktarın güvenilir bir şekilde tahmin edilebildiği durumlarda ayrılmaktadır.

(c) *Kullanılabilir mali zararlar*

Grup vergiye esas finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Grup, söz konusu ertelenmiş vergi varlıklarını muhasebeleştirirken, gelecekteki kar projeksiyonlarını ve cari dönemlerde oluşan zararların son kullanılabileceği tarihleri göz önünde bulundurulmuştur. Bu konu ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini etkileyebilecektir (Dipnot:28).

(d) *Şüpheli alacak karşılığı*

Şüpheli hale gelen ticari alacaklar için Şirket vadesi geçmiş ve tahsilat imkânı azaldığı öngörülen alacaklar için geçmiş tahsil edilmeme tecrübesine de dayanarak karşılık ayırmaktadır (Dipnot:6).

(e) *Yapılmakta olan yatırımlar ve Aktifleştirilen geliştirme giderleri*

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 149.045.036 TL (31 Aralık 2015: 130.794.941 TL) tutarındaki yapılmakta olan yatırımlar ve 182.932.755 TL tutarındaki aktifleştirilen geliştirme giderleri (31 Aralık 2015: 160.626.188 TL) halen yatırımı devam eden projelere ilişkin maddi ve maddi olmayan varlıklar yatırımlarından oluşmaktadır. Söz konusu projeler tamamlanmalarını takiben, aktifleştirilip amortisman ayırma yoluyla giderleştirilecektir. Ayrıca, artık ekonomik fayda sağlamayacak olan ve yapılmakta olan yatırımlar içerisinde yer alan söz konusu yatırımlar da giderleştirilecektir. Grup yönetimi en iyi tahminleri doğrultusunda yatırımlardan elde edeceği ekonomik faydanın defter değerlerinden yüksek olduğunu öngörmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (devamı)

(f) Stok değer düşüklüğü

Stok değer düşüklüğü Grup'un muhasebe politikası çerçevesinde belirlenmekte olup stokların hareketsiz bekleme süreleri ve olası değer kayıpları değerlendirilerek hesaplanmaktadır (Dipnot:9).

(g) Yatırım indirimi

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, ilk tespitlerine istinaden teşvik kapsamındaki toplam 157.381.374 TL (31 Aralık 2015: 110.855.227 TL) tutarındaki yatırıma istinaden 17.317.603 TL (31 Aralık 2015: 16.628.284) tutarındaki indirimli kurumlar vergisi için 31 Aralık 2016 tarihinden itibaren ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Dipnot:28). Teşvik kapsamındaki yatırım tutarının kesinleşmesini takiben Grup'un teşvik kapsamındaki yatırım tutarının cari dönemdeki tespitlerinden farklı olduğu durumlarda, bu farklar ertelenmiş vergi varlığını etkileyebilecektir.

(h) Maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesi

Maddi duran varlıkların gerçeğe uygun değeri genel kabul görmüş SPK lisansına sahip profesyonel yeterliliğe sahip bağımsız değerlendirme uzmanları tarafından çeşitli tahmin ve varsayımlar kullanılarak belirlenir. Değerlemeler karşılaştırılabilir cari piyasa işlemlerinin getiri ve satış fiyatları dikkate alınarak piyasa koşullarına uygun bir şekilde yapılır. Bu tahmin ve varsayımlarda, gelecekte ortaya çıkabilecek değişiklikler Grup'un konsolide finansal tablolarında önemli ölçüde etkiye neden olabilir.

(i) Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır.

3. DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Bağlı Ortaklık

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Grup'un önemli bağlı ortak detayı aşağıdaki gibidir:

Şirket ismi	Kuruluş ve faaliyet yeri	Geçerli para birimi	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma hakkı oranı (%)	
			31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Karsan Otomotiv Sanayi Mamulleri Pazarlama A.Ş. ("Karsan Pazarlama")	Distribütör	Türk Lirası	%25	%25

Yukarıdaki iştirak bu konsolide finansal tablolarda tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Türkiye	356.333.113	468.104.076
İhraç kayıtlı satışlar	264.744.292	319.216.191
Çin Halk Cumhuriyeti	29.956.271	4.902.296
Slovakya	20.605.983	7.862.210
Fransa	15.547.120	5.515.190
Avusturya	13.337.881	10.183.440
Almanya	10.277.200	7.709.733
İspanya	8.737.786	2.724.406
İngiltere	8.069.210	4.400.384
Romanya	5.075.462	3.659.151
Bulgaristan	2.268.802	1.563.171
Macaristan	3.404	9.198.472
Azerbaycan	-	4.879.496
Diğer (*)	64.355.082	194.632.012
	799.311.607	1.044.550.228

(*) Brezilya, İtalya, Yunanistan, Dominik Cumhuriyeti, Belçika, Güney Afrika, Makedonya, Hindistan, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Japonya ve Slovenya'dan oluşmaktadır (2015: Brezilya, İtalya, Yunanistan, Dominik Cumhuriyeti, Belçika, Güney Afrika, Makedonya, Hindistan, Senegal, Avustralya, Sırbistan, Gürcistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bosna Hersek ve İsviçre).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

Grup'un ana faaliyet konusu otomotiv ve benzeri araçlar ile yedek parça üretimi olup, Grup Yönetimi'nin performansı değerlendirdiği ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren beş faaliyet bölümü bulunmaktadır. Grup'un bu faaliyet bölümleri sözleşmeli olarak üretimi ve yurtiçi dağıtımını gerçekleştiren araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı minibüs, ihale karşılığı belediyeler için ürettiği otobüslere ilişkin raporlamanın yapıldığı otobüs, kendi markası ile ürettiği ticari araçlara ilişkin raporlamanın yapıldığı Karsan, yedek parça üretimine ilişkin raporlamanın yapıldığı yedek parça ve traktör kabin ve katofarez işlemlerine ilişkin raporlamanın yapıldığı endüstriyel satışlardır. Bölümlerin performansının düzenli olarak değerlendirilmesinde, esas faaliyet karı veya zararı dikkate alınmakla beraber, esas faaliyetlerden diğer gider ve gelirler kalemlerinin dağıtımını yapılmamaktadır. Bunun yanı sıra, karar almaya yetkili merciine varlık ve yükümlülüklerle ilgili bir periyodik bir bilgilendirme yapılmadığı için varlık ve yükümlülüklerin bölümlere göre raporlaması yapılmamıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2016	Toplam	Hyundai	Otobüs	Karsan Markalı Ürünler	Yedek parça	Endüstriyel Satışlar	Diğer (*)	Bölünler arası eliminasyon	Dağıtılmayan kalemler
Hasılat	769.740.613	319.322.071	53.431.951	116.606.277	201.726.256	62.847.367	15.806.691	-	-
Satışların maliyeti (-)	(741.354.814)	(321.192.769)	(64.443.528)	(131.178.480)	(148.216.629)	(58.755.369)	(17.568.039)	-	-
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	28.385.799	(1.870.698)	(11.011.577)	(14.572.203)	53.509.627	4.091.998	(1.761.348)	-	-
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	174.869.373	174.869.373	-	-	-	-	-	-	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(145.298.379)	(145.298.379)	-	-	-	-	-	-	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	29.570.994	29.570.994	-	-	-	-	-	-	-
Brüt kar/(zarar)	57.956.793	27.700.296	(11.011.577)	(14.572.203)	53.509.627	4.091.998	(1.761.348)	-	-
Pazarlama giderleri (-)	(98.273.337)	(22.699.267)	(28.718.726)	(33.408.917)	(8.273.771)	(4.467.556)	(705.100)	-	-
Genel yönetim giderleri (-)	(63.296.718)	(2.971.413)	(25.008.723)	(23.526.906)	(11.789.676)	-	-	-	-
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(2.984.697)	-	-	-	(2.984.697)	-	-	-	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	104.076.222	-	-	-	-	-	-	-	104.076.222
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(25.126.496)	-	-	-	-	-	-	-	(25.126.496)
Esas faaliyet karı/(zararı)	(27.648.233)	2.029.616	(64.739.026)	(71.508.026)	30.461.483	(375.558)	(2.466.448)	-	78.949.726

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2015	Toplam	Hyundai	Otobüs	Karsan Markalı Ürünler	Yedek parça	Endüstriyel Satışlar	Diğer (*)	Bölümler arası eliminasyon	Dağıtılmayan kalemler
Hasılat	1.026.071.041	334.439.627	203.147.713	237.169.008	187.062.118	62.483.505	1.769.070	-	-
Satışların maliyeti (-)	(903.026.988)	(310.511.253)	(165.650.170)	(226.523.042)	(143.294.042)	(54.791.801)	(2.152.568)	(104.112)	-
Ticari faaliyetlerden brüt kar/(zarar)	123.044.053	23.928.374	37.497.543	10.645.966	43.768.076	7.691.704	(383.498)	(104.112)	-
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı	143.403.382	143.403.382	-	-	-	-	-	-	-
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)	(124.924.195)	(124.924.195)	-	-	-	-	-	-	-
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr	18.479.187	18.479.187	-	-	-	-	-	-	-
Brüt kar/(zarar)	141.523.240	42.407.561	37.497.543	10.645.966	43.768.076	7.691.704	(383.498)	(104.112)	-
Pazarlama giderleri (-)	(86.843.311)	(4.930.112)	(48.702.241)	(23.810.098)	(9.097.570)	(282.819)	(20.471)	-	-
Genel yönetim giderleri (-)	(39.149.003)	(11.304.543)	(7.598.102)	(11.613.473)	(6.556.032)	(1.350.198)	(726.655)	-	-
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(2.572.269)	-	-	-	(2.572.269)	-	-	-	-
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	47.550.200	-	-	-	-	-	-	-	47.550.200
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(16.989.965)	-	-	-	-	-	-	-	(16.989.965)
Esas faaliyet karı/(zararı)	43.518.892	26.172.906	(18.802.800)	(24.777.605)	25.542.205	6.058.687	(1.130.624)	(104.112)	30.560.235

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Şirket ile Şirket'in ilişkili tarafları olan bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

İlişkili taraflardan olan ticari alacaklar genellikle satış işlemlerinden kaynaklanmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gün'dür.

İlişkili taraflara olan ticari borçlar genellikle alım işlemlerinden doğmaktadır ve yaklaşık vadeleri 75 gün'dür.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2016	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	7.070.280
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	31.083
Karland Otomotiv A.Ş.	678.773	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	35.243.765
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	1.310.345
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	489.967
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	74.821
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	845
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	2.819	-
Diğer	-	2.159
	681.592	44.223.265
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	31 Aralık 2015	
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
Kıraça Holding A.Ş.	-	3.077.826
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	11.998.712	-
Karland Otomotiv A.Ş.	2.730.944	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	10.879.716
Silco S.A.	-	25.133.204
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	-	7.411.166
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	163.030
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	32.148
Legal Danışmanlık Ltd. Şti.	58.492	-
Diğer	-	18.604
	14.788.148	46.715.694

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2016									
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	Kira gideri	Hizmet Alımı	Giderler/Gelirler	Diğer
Kıraç Holding A.Ş. (*)	-	-	-	557.408	-	-	6.409.244	139.893.020	-
Kırsan Turizm ve Otomotiv San.ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	1.293.604	666.606	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	9.790	-	3.144.009	-	-	52.242.960	-	-
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	704.502	749.306	-	-	-	-	103.714	-
Karland Otomotiv A.Ş.	179.915	5.157.629	68.439	5.191	-	-	137.745	22.716	-
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	105.982	-	405.708	-
Sileo S.A.	-	-	-	-	-	-	1.178.096	-	1.368
Kor İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arama Araştırma Org. Danışmanlığı Ltd. Şti.	-	-	-	-	-	-	43.904	-	-
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	-	-	-	-	-	723.639	-	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	4.361.950	3.569	-	334.917	-	-	-	-	-
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	-	-	-	-	799.062	-	-
Heksagon Danışmanlık ve Ticaret A.Ş.	-	-	-	-	-	375.001	-	-	-
Legal Danışmanlık Hizmetleri Ltd Şti	-	-	-	-	-	-	604.993	-	-
	4.541.866	5.875.489	817.745	4.041.525	-	480.983	63.433.247	141.093.133	

(*) 28 Aralık 2016 tarihli yönetim kurulu kararı ile Şirket'in bağlı ortaklığı olan Kırpart Otomotiv Parçaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Kırpart") %83,26'sına isabet eden Kırpart'taki paylarını tamamının 200.000.000 TL karşılığında ana ortak Kıraç Holding A.Ş.'ye satılmıştır. Bu satış işleminden 139.781.716 TL kar gerçekleştirilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015							
İlişkili taraflarla olan işlemler	Stok alımları	Mal satışları	Faiz gelirleri	Faiz giderleri	Kira geliri	Kira gideri	Hizmet Alımı	Diğer Giderler/Gelirler
Kıraç Holding A.Ş.	-	-	-	71.375	-	-	7.773.295	-
Kırsan Turizm ve Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	2.246.539	-
Heksagon Danışmanlık ve Ticaret A.Ş.	-	-	-	-	-	638.900	-	6.665
Legal Danışmanlık Hizmetleri Ltd Şti	-	-	-	-	-	-	660.838	-
Heksagon Mühendislik A.Ş.	-	215.365	-	814.830	-	-	47.131.292	-
Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş.	-	10.253.954	1.653.217	-	-	-	-	771.391
Karland Otomotiv A.Ş.	396.831	6.103.920	-	-	-	-	-	96.589
Kök Ziraat Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	96.314	-	275.862
Silco S.A.	25.499.424	-	-	-	-	-	-	-
Kar İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	-	6.071
Arama Araştırma Org. Danışmanlığı Ltd. Şti.	-	-	-	-	-	-	314.587	-
Kaynak Sigorta Acenteliği A.Ş.	-	-	-	-	-	-	718.064	-
Mercan Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	-	-	-	-	-	-	415.810	-
Sirena Marine Denizcilik ve Ticaret A.Ş.	17.578.032	169.930	-	117.861	-	-	-	-
Suna ve İnan Kıraç Vakfı Kültür ve Sanat İşletmesi	-	-	-	-	-	-	628	-
	43.474.287	16.745.169	1.653.217	1.004.066	-	735.214	59.261.053	1.156.578

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

5. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Grup, Kıraca Holding'den bilgi sistemleri, insan kaynakları, finansman ve diğer danışmanlık hizmetleri almaktadır.

Grup, bayisi olan Karsa Otomotiv Pazarlama Ticaret A.Ş. 'ye araç ve yedek parça satışı gerçekleştirmektedir.

Grup, Sirena Marine firmasından; minibüs, midibüs ve otobüs üretimlerinde ihtiyacı olan, bazı iç giydirmeye gibi üretim esnasında kullanılacak parçalar ile bu parçalar için kalıp ve ekipman tedarik etmektedir.

Grup, İstanbul'daki ofis için Kök Ziraat A.Ş. 'ye aylık olarak kira ödemektedir. Söz konusu ofisin güvenlik, doğalgaz, bakım onarım, temizlik ve diğer ortak giderleri Kök Ziraat A.Ş. tarafından aylık olarak faturalanmaktadır.

Grup, Heksagon Mühendislik'ten, üretmiş olduğu ve üreteceği araçlarla ilgili ihtiyaç duyduğu konularda mühendislik ve tasarım hizmeti almaktadır.

Grup'un Temmuz 2016'ya kadar ilişkili tarafı olan Heksagon Danışmanlık'tan, şirket yöneticileri için ve şirketin İstanbul'daki bazı toplantı ve grup çalışmaları için İşkuleler'de her türlü ofis hizmeti (temsil ağırlama, sekreteryaya, yer kullanımı, kırtasiye, otopark, iletişim ve bilgi işlem araçları, mutfak vs.) temin edilmiştir ve organizasyon hizmeti alınmıştır.

Grup, Konya ve Kocaeli ihalesi kapsamında üretilen Breda Menarinibus markalı otobüslerin üretimlerinde kullanılmak üzere yurtdışından temin etmekte olduğu parçaları merkezi Cenevre'de bulunan ilişkili şirketi olan Silco S.A. firmasından almıştır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:

Dönem içerisinde üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	6.932.506	6.784.211
	6.932.506	6.784.211

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

a) Ticari Alacaklar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar	181.560.304	198.139.543
Alacak senetleri	16.634.020	53.151.728
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Dipnot:5)	681.592	14.788.148
Gelir tahakkukları (*)	61.018.666	17.653.512
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(8.499.007)	(2.083.182)
	251.395.575	281.649.749

(*) Gelir tahakkukları Grup'un HMC projesine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen tazminat gelirlerinden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun vadeli ticari alacaklar		
Ticari alacaklar (*)	188.166.300	243.298.695
	188.166.300	243.298.695

(*) Grup'un, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel ("İETT") İşletmeleri Genel Müdürlüğü açmış olduğu; 24 Mayıs 2012 ve 21 Haziran 2012 tarihli ihalelere, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin açmış olduğu 10 Şubat 2015 tarihli ihaleye ve Konya Belediyesi'nin açmış olduğu 5 Mayıs 2015 tarihli ihaleye ilişkin alacaklarını temsil etmektedir. Grup'un söz konusu ihalelere istinaden 107.678.365 TL'si İETT'den, 77.237.447 TL'si Konya Büyükşehir Belediyesi'nden ve 112.941.023 TL'si Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nden olan toplam 297.856.835 TL tutarındaki alacağının 188.165.728 TL tutarındaki kısmı uzun vadeli'dir. 31 Aralık 2016 itibarıyla Konya ve Kocaeli Belediyesi'nden alacakların 51.262.425 Avro tutarındaki kısmı, uzun vadeli kredilerin 51.262.425 Avro itfasında kullanılmak üzere temlik edilmiştir.

Grup'un, ticari alacaklarına uyguladığı standart vade 30 ile 90 gün arasındadır (31 Aralık 2015: 30 ile 60 gün). Grup'un TL, Avro ve ABD Doları cinsinden ticari alacaklar için uygulanan etkin yıllık faiz oranları sırasıyla %10,62, %0,31 ve %1'tir (31 Aralık 2015: %10,13 %0,11 ve %0,32'dir).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir. Dövizli şüpheli alacaklar için tahakkuk etmiş kur farkları karşılıklara dahil edilmiş, aynı tutar kur farkı gelir ve giderlerine de yansıtılmıştır.

Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Şüpheli ticari alacak karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(2.083.182)	(2.060.000)
Dönem gideri	(7.041.878)	(55.525)
Bağlı ortaklık satışı	572.365	-
Tahsilatlar	53.688	32.343
Kapanış bakiyesi	(8.499.007)	(2.083.182)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

b) Ticari Borçlar:

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli ticari borçlar		
Ticari borçlar	(127.820.393)	(168.141.341)
İlişkili taraflara ticari borçlar (Dipnot:5)	(44.223.265)	(46.715.694)
Gider Tahakkukları	-	(117.527)
	(172.043.658)	(214.974.562)

Grup'un ticari borçlarına ilişkin ortalama ödeme vadesi 90-120 gündür (31 Aralık 2015: 90 gündür). Grup'un TL, Avro ve ABD Doları cinsinden ticari borçları için uygulanan etkin yıllık faiz oranları sırasıyla %10,62, %0,31 ve %1'tir (31 Aralık 2015: %10,13 %0,11 ve %0,32'dir).

Grup'un, tüm borçlarının kredilendirme süresi içerisinde ödenmesini temin etmek üzere uygulamaya koyduğu finansal risk yönetimi politikaları bulunmaktadır.

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Dipnot 32'de verilmiştir.

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli finansal kiralama alacakları (*)	14.672.516	7.679.153
	14.672.516	7.679.153
Uzun vadeli finansal kiralama alacakları (*)	130.625.575	124.450.583
	130.625.575	124.450.583
Toplam finansal kiralama alacakları	145.298.091	132.129.736

(*) HMC ile imzalanan sözleşme ile ilgili yapılan yatırımların, söz konusu sözleşme koşullarının TFRS Yorum 4 kapsamında finansal kiralama işlemi içerdiği kanaatiyle finansal kiralama alacağı olarak değerlendirilmesi sonucu sınıflanan alacaklardan oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

7. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR (devamı)

Finansal kiralama işlemlerinden alacakların ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Minimum finansal kiralama alacakları	Faiz	Toplam varlık	Minimum finansal kiralama ödemesi	Faiz	Toplam varlık
2016	-	-	-	15.514.632	(7.835.479)	7.679.153
2017	23.288.897	(8.616.381)	14.672.516	19.947.383	(7.380.094)	12.567.289
2018	28.464.208	(7.746.280)	20.717.928	24.380.136	(6.634.836)	17.745.300
2019	32.604.456	(6.517.678)	26.086.778	27.926.338	(5.582.515)	22.343.823
2020	40.884.953	(4.970.695)	35.914.258	35.018.741	(4.257.495)	30.761.246
2021	50.718.043	(2.811.432)	47.906.611	43.440.970	(2.408.045)	41.032.925
	175.960.557	(30.662.466)	145.298.091	166.228.200	(34.098.464)	132.129.736

8. DİĞER ALACAKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	217.900	228.750
Diğer çeşitli alacaklar	960.813	1.530.008
	1.178.713	1.758.758

9. STOKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İlk madde ve malzeme	69.246.902	52.653.627
Yarı mamüller	6.562.576	6.683.486
Mamüller	5.047.829	14.203.769
Ticari mallar	39.943.163	53.326.126
Yoldaki mallar	5.896.070	9.155.513
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(14.732.337)	(918.839)
	111.964.203	135.103.682

1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap döneminde Grup'un satılan malın maliyeti hesabının 511.219.421 TL'lik (1 Ocak - 31 Aralık 2015:683.172.878 TL) kısmı ilk madde malzeme sarfı ile ilgilidir.

Grup, cari yıl içerisinde net gerçekleşebilir değeri maliyetinin altında kalan stoklar belirlemiştir. Dolayısıyla, 14.732.337 TL tutarında stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

9. STOKLAR (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Stok değer düşüklüğü karşılığı hareketleri		
Açılış bakiyesi	(918.839)	(1.046.524)
Bağlı ortaklık satışı	42.952	-
Dönem gideri / (İptal edilen karşılık)	(13.856.450)	127.685
Kapanış bakiyesi	(14.732.337)	(918.839)

10. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Stok alımı için verilen sipariş avansları	5.417.159	10.420.545
Gelecek aylara ait giderler	4.495.619	4.988.997
	9.912.778	15.409.542

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Sabit kıymet alımı için verilen avanslar	1.907.751	2.350.046
Gelecek yıllara ait giderler	110.460	18.338
	2.018.211	2.368.384

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Alınan sipariş avansları	2.366.941	3.833.684
Gelecek aylara ait gelirler	348.283	16.903
	2.715.224	3.850.587

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Alınan sipariş avansları	-	303.765
	-	303.765

KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR

<u>Maliyet Değeri</u>	Arazi ve arsalar	Yer altı ve yerüstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	109.290.892	14.403.229	114.165.639	251.742.299	8.498.926	31.251.324	2.273.179	130.794.941	662.420.429
Alınlar	-	121.377	2.049.322	9.002.987	1.594.282	1.022.387	30.162	122.046.414	135.866.931
Yeniden değerlendirme fonu	14.843.497	-	5.285.088	-	-	-	-	-	20.128.585
Çıkışlar	-	-	-	(523.996)	(2.423.278)	(2.289.849)	-	(490.321)	(5.727.444)
Sabit kıymet değer düşüklüğü	-	(3.700)	(130.552)	(310.255)	(551.173)	(914.630)	-	(8.112.034)	(10.022.344)
Bağlı ortaklık satışı	(4.895.651)	(1.142.973)	(20.641.104)	(63.697.174)	(246.231)	(1.663.895)	(537.555)	(753.429)	(93.606.450)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	211.262	3.117.239	20.169.641	27.794.083	-	1.612.038	-	(94.440.536)	(41.536.273)
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	119.450.000	16.495.172	120.898.034	224.007.944	6.872.526	29.017.375	1.765.786	149.045.035	667.523.434
Birlikli Amortismanlar									
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(6.372.318)	(44.760.941)	(136.185.073)	(3.042.752)	(20.244.173)	(1.600.603)	-	(212.205.860)
Dönem gideri	-	(613.512)	(6.687.728)	(19.440.937)	(1.666.828)	(2.633.869)	(110.844)	-	(31.153.718)
Çıkışlar	-	-	-	202.359	456.912	2.025.746	-	-	2.685.017
Sabit kıymet değer düşüklüğü	(196.291)	530	15.290	(644.113)	482.165	788.878	-	-	446.459
Bağlı ortaklık satışı	196.291	73.993	3.773.791	12.852.736	79.286	804.026	150.996	-	17.931.119
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(6.911.307)	(47.659.588)	(143.215.028)	(3.691.217)	(19.259.392)	(1.560.451)	-	(222.296.983)
31 Aralık 2016 itibarıyla net defter değeri	119.450.000	9.583.865	73.238.446	80.792.916	3.181.309	9.757.983	205.335	149.045.035	445.226.451

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDE DÜREN VARLIKLAR (devamı)

Malîyet Değeri	Yer altı ve yerüstü düzenleri			Tesis makine ve cihazlar		Taahhütler	Demirbaşlar	Diğer maddi varlıklar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
	Arazî ve arsalar	Binalar								
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	41.740.512	13.988.285	98.209.612	213.314.740	5.489.681	27.190.074	2.143.653	208.685.966	610.762.523	
Alınlar	330.029	120.071	2.183.353	16.445.865	2.843.670	2.110.727	129.526	94.268.502	118.431.743	
Yeniden değerlendirme fonu	52.220.351	-	28.395.398	20.928.329	-	-	-	-	101.544.078	
Çıkışlar	-	-	-	(1.835.939)	(1.189.642)	(672.051)	-	(124.924.195)	(128.621.827)	
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	15.000.000	294.873	(14.622.724)	3.599.061	1.355.217	2.622.575	-	(47.235.332)	(38.986.330)	
Sabit kıymet değer düşüklüğü	-	-	-	(709.757)	-	-	-	-	(709.757)	
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	109.290.892	14.403.229	114.165.639	251.742.259	8.498.926	31.251.325	2.273.179	130.794.941	662.420.430	
Birlikte Amortismanlar										
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	-	(5.791.512)	(39.761.425)	(118.659.487)	(2.000.517)	(17.732.201)	(1.483.713)	-	(185.428.855)	
Dönem gideri	-	(580.806)	(5.249.516)	(17.715.056)	(1.416.808)	(3.225.302)	(116.890)	-	(28.304.378)	
Çıkışlar	-	-	250.000	540.791	374.573	362.008	-	-	1.527.372	
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	(6.372.318)	(44.760.941)	(135.833.752)	(3.042.752)	(20.595.495)	(1.600.603)	-	(212.205.861)	
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	109.290.892	8.030.911	69.404.698	115.908.547	5.456.174	10.655.830	672.576	130.794.941	450.214.569	

(*) Cari dönem çıkışları, finansal kiralama işlemi sonucunda HMC'ye kiralanan yatırım maliyetini, dolayısıyla finans sektörü faaliyetleri maliyetini temsil etmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla edindiği maddi duran varlıkların net defter değeri 9.111.160 TL'dir (31 Aralık 2015: 12.181.593 TL).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Grup'un almış olduğu kredilere istinaden sabit kıymetler üzerinde 55.500.000,00 Avro ve 149.000.000,00 TL tutarlarında ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2015: 59.260.000 Avro, 149.000.000 TL ve 4.500.000 ABD Doları) (Dipnot 16).

Dönemin amortisman ve ifa payı giderlerinin 24.626.024 TL'si (2015:19.682.384 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 893.347 TL'si (2015:652.611 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21), 2.133.775 TL (2015: 2.086.983 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21), 119.145 TL'si (2015:69.720 TL) araştırma geliştirme giderlerine (Dipnot:21), 1.262.773 TL'si (2015:1.369.363 TL) yatırım maliyetlerine yansıtılmış olup 2.118.654 TL'si (2015:4.028.323 TL) ise bakım ve onarım giderleri karşılıklardan neflenmiştir. Cari dönemde stok maliyetine yansıtılan amortisman yoktur (2015 : 414.994 TL).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Ekonomik Ömrü</u>
Yer altı ve yer üstü düzenlemeler	5-25 yıl
Binalar	7-50 yıl
Tesis, makina ve cihazlar	1-25 yıl
Taşıtlar	4-5 yıl
Demirbaşlar	3-20 yıl
Özel maliyetler	5-50 yıl

Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri

Grup'un sahip olduğu arsa ve binalar, yeniden değerlendirme tarihindeki gerçeğe uygun değerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülmüş tutar olan yeniden değerlendirme tutarlarıyla gösterilmiştir. 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un mülkiyetinde bulunan arsa ve binaların gerçeğe uygun değeri, Grup'tan bağımsız bir değerlendirme şirketi olan TSKB Gayrimenkul Değerleme A.Ş. ("TSKB") tarafından gerçekleştirilmiştir. TSKB, SPK tarafından yetkilendirilmiş olup sermaye piyasası mevzuatı uyarınca gayrimenkul değerlendirme hizmeti vermektedir ve ilgili bölgelerdeki emlakların gerçeğe uygun değer ölçümlemesinde yeterli tecrübeye ve niteliğe sahiptir.

Sahip olunan arsaların gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yaklaşımına göre belirlenmiştir.

Binaların gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde maliyet analizi yöntemi ve direkt kapitalizasyon analizi yöntemi kullanılmıştır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu arsa ve binalara ilişkin bilgiler ile söz konusu varlıklara ilişkin gerçeğe uygun değer hiyerarşisi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2016	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye
		TL	TL	TL
Akçalar ve Nüfuz				
Arsa	119.450.000	-	119.450.000	-
Bina	70.560.000	-	70.560.000	-
Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi				
	31 Aralık 2015	1. Seviye	2. Seviye	3. Seviye
		TL	TL	TL
Akçalar ve Nüfuz				
Arsa	104.569.941	-	104.569.941	-
Bina	64.310.059	-	64.310.059	-
Makine ve Teçhizat	73.038.530	-	73.038.530	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Grup'un arsa ve binalarının gerçeğe uygun değer ölçümleri (devamı)

Grup'un arsa ve binaları, bağımsız ekspertizler tarafından en son 25 Kasım 2016 tarihinde yeniden değerlendirilmiştir. Değerlemeler güncel piyasa koşulları dikkate alınarak yapılmıştır. Ertelenmiş vergi ile netleştirilmiş yeniden değerlendirme fonu, diğer kapsamlı gelir tablosunda gösterilmektedir.

Grubun sahip olduğu binaların tarihi maliyet esasına göre değerlendirilmiş olması durumundaki net defter değerlerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Parsellenmiş arsa	37.386.152	37.386.152
Bina	56.036.300	48.425.531
Makine ve Teçhizat	59.864.587	52.819.958
Net defter değeri	153.287.039	138.631.641
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıkların net defter değeri		
Tesis makine ve cihazlar	8.324.805	11.089.332
Demirbaşlar	786.354	1.092.261
	9.111.159	12.181.593

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Bilgisayar Programları	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	13.324.858	192.368.114	205.692.972
Alımlar	714.779	7.738.502	8.453.281
Çıkışlar	(146.033)	(1.129.080)	(1.275.113)
Sabit kıymet değer düşüklüğü	(308.767)	(16.339.408)	(16.648.175)
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	(358.042)	(1.793.238)	(2.151.280)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	444.222	41.092.050	41.536.272
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	13.671.017	221.936.940	235.607.957
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2016 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.067.542)	(32.248.049)	(40.315.591)
Dönem gideri	(1.474.502)	(22.371.291)	(23.845.793)
Çıkışlar	57.194	141.135	198.329
Sabit kıymet değer düşüklüğü	293.069	14.569.776	14.862.845
Bağlı ortaklık çıkış etkisi	358.042	904.244	1.262.286
31 Aralık 2016 itibarıyla kapanış bakiyesi	(8.833.739)	(39.004.185)	(47.837.924)
31 Aralık 2016 itibarıyla net defter değeri	4.837.278	182.932.755	187.770.033
	Bilgisayar Programları	Aktifleştirilen geliştirme giderleri	Toplam
Maliyet Değeri			
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	12.046.826	143.857.813	155.904.639
Alımlar	116.446	10.686.774	10.803.220
Çıkışlar	(1.217)	-	(1.217)
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	1.162.803	37.823.527	38.986.330
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	13.324.858	192.368.114	205.692.972
Birikmiş İtfa Payları			
1 Ocak 2015 itibarıyla açılış bakiyesi	(8.173.985)	(15.546.250)	(23.720.235)
Dönem gideri	(400.898)	(16.195.676)	(16.596.574)
Çıkışlar	1.217	-	1.217
31 Aralık 2015 itibarıyla kapanış bakiyesi	(8.573.666)	(31.741.926)	(40.315.592)
31 Aralık 2015 itibarıyla net defter değeri	4.751.192	160.626.188	165.377.380

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (devamı)

Diğer maddi olmayan duran varlıklar, şirket içi yazılım geliştirme maliyetlerini ve diğer maddi olmayan duran varlık şirket içi geliştirme maliyetlerini kapsamaktadır.

Amortisman giderlerinin 23.410.907 TL'si (2015:16.186.089 TL) satılan malın maliyetine, 54.524 TL'si (2015:54.524 TL) araştırma ve geliştirme giderlerine, 165.364 TL'si (2015:195.385 TL) pazarlama ve satış maliyetine, 214.998 TL'si (2015:160.576 TL) genel yönetim giderlerine yansıtılmıştır.

Maddi olmayan duran varlıklar için kullanılan itfa süreleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Ekonomik ömür</u>
Aktifleştirilen geliştirme giderleri	2-10 yıl
Bilgisayar programları	1-20 yıl

13. KİRALAMA İŞLEMLERİ

	<u>Asgari kira ödemeleri</u>		<u>Asgari kira ödemelerinin bugünkü değeri</u>	
	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
Finansal kiralama borçları				
Finansal kiralama borçları	91.507.528	101.648.017	77.466.920	83.947.591
Bir yıl içinde	25.459.269	23.370.244	19.662.406	17.307.086
İki ile beş yıl arasındakiler	66.048.259	78.277.773	57.804.514	66.640.505
Eksi: geleceğe ait finansal giderler	(14.040.608)	(17.700.426)	-	-
Kiralama yükümlülüğünün bugünkü değeri	<u>77.466.920</u>	<u>83.947.591</u>	77.466.920	83.947.591
Eksi: 12 ay içerisinde ödenecek borçlar (kısa vadeli borçlar kısmında gösterilen)			(19.662.406)	(17.307.086)
12 aydan sonra ödenecek borçlar			<u>57.804.514</u>	<u>66.640.505</u>

Finansal kiralama, üretim hattı ile ilgili makine ve teçhizattan oluşmaktadır. Grup'un finansal kiralamaya ilişkin yükümlülükleri, kiralayanın, kiralanan varlık üzerindeki mülkiyet hakkı vasıtasıyla güvence altına alınmıştır.

Bilanço tarihi itibarıyla finansal kiralama işlemine konu edilen varlıkların net defter değeri 77.466.920 TL'dir (2015: 83.947.591 TL).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

14. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Küresel mali krizin olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla çıkarılan 5838 sayılı kanun 28 Şubat 2009 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun ilgili maddesi ile yatırımların teşvik edilmesine yönelik olarak, indirimli kurumlar vergisi oranı uygulaması getirilmektedir. İndirimli kurumlar vergisi oranına Hazine Müsteşarlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar tabi tutulacaklardır. Buna göre indirimli oran, bu yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren, “yatırıma katkı tutarına” ulaşuncaya kadar uygulanacaktır. “Yatırıma Katkı Tutarı” kanunda, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla, yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade ettiği belirtilmektedir. Bakanlar Kurulu 16 Temmuz 2009 tarihinde aldığı 2009/15199 sayılı kararla, 5838 Sayılı Kanunun öngördüğü belirlemeleri yapmış ve belli şartları taşıyan yatırımların devlet yardımlarından yararlanmasına ilişkin düzenlemeyi fiilen uygulanabilir hale getirmiştir.

Şirket’in 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ürün çeşitlendirme/modernizasyon yatırımları için alınan, 27 Kasım 2012 tarih ve A-107742 numaralı teşvik belgesi 28 Ocak 2014 tarihinde 06888 sayı ile, 3 Temmuz 2014 tarih ve 45008 sayı ile ve son olarak 09 Eylül 2016 tarih ve E.101900 sayı ile süresi uzatılarak revize edilmiştir. Revize edilen 17 Ekim 2018 tarihine kadar geçerli olan E/107742 sayılı yatırım teşvik belgesi tutarı 80.423.761 TL (Yerli) ve 38.387.627 ABD doları (İthal)’dir.

Söz konusu yatırım teşvik belgelerinin kapsamında sağlanan imkanlar aşağıdaki gibidir:

- KDV İstisnası ve Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi Oran % 50 YKO:% 15

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde müteakip dönemlerde indirimli kurumlar vergisinden yararlanılabileceğini öngörerek, teşvik kapsamındaki toplam 157.381.374 TL tutarındaki yatırımın %15’ine tekabül eden 17.317.603 TL tutarındaki indirimli kurumlar vergisi için ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Dipnot:28).

Grup’un, geçmiş yıllardan devreden ancak henüz kullanılmamış olan diğer teşvikler kapsamında üzerinden ertelenmiş vergi varlığı belirlenecek vergi indirimi bulunmamaktadır. (31 Aralık 2015: 2.251.689 TL) (Dipnot:28).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR

Kısa vadeli karşılıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Satış sonrası hizmetler karşılığı (i)	27.214.054	25.843.006
Garanti giderleri karşılığı	24.750.237	4.012.887
Satış iskontoları karşılığı (ii)	10.504.841	1.709.975
Dava karşılığı (iii)	7.743.946	94.917
Fiyat farkı karşılığı	1.111.105	-
Diğer	1.133.885	316.987
	72.458.068	31.977.772

Uzun vadeli karşılıklar	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Satış sonrası hizmetler karşılığı (i)	20.758.084	38.807.271
	20.758.084	38.807.271

- (i) Grup'un, Belediyelere satmış olduğu otobüsler için 5 yıl boyunca sağlayacağı satış sonrası hizmet maliyetlerine ilişkin ayırdığı bakım ve onarım karşılıklarını temsil etmektedir.
- (ii) Grup'un, 2016 yılında bayilere uygulamış olduğu fiyat farkı iskontolarından oluşmaktadır.
- (iii) Grup'un çeşitli dava riskleri nedeniyle ayırdığı karşılıklardır.

Satış sonrası hizmetler karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak itibarıyla	62.553.464	42.235.867
İlave karşılık (Dipnot:21)	24.646.907	48.588.481
Ödemeler	(29.087.091)	(28.270.884)
İptal edilen karşılıklar	(10.141.142)	-
31 Aralık itibarıyla	47.972.138	62.553.464

Garanti giderleri karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak itibarıyla	4.012.887	5.467.407
İlave karşılık (Dipnot:21)	41.781.651	7.142.985
Ödemeler	(21.044.301)	(8.597.505)
31 Aralık itibarıyla	24.750.237	4.012.887

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE BORÇLAR (devamı)

Satış iskontoları karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak itibarıyla	1.709.975	3.063.532
İlave karşılık (Dipnot:20)	24.576.204	22.481.437
İptal edilen karşılık	(15.781.338)	(23.834.994)
31 Aralık itibarıyla	10.504.841	1.709.975

Dava karşılığının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak itibarıyla	94.917	-
İlave karşılık (Dipnot:21)	7.982.968	94.917
Bağlı ortaklık satış etkisi	(333.939)	-
31 Aralık itibarıyla	7.743.946	94.917

Fiyat farkı karşılığının dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2016	2015
1 Ocak itibarıyla	-	-
İlave karşılık	1.111.105	-
31 Aralık itibarıyla	1.111.105	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ")

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in/Grup'un teminat/rehin/ipotek pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro	Japon Yeni
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	174.560.423	6.384.189	1.326.337	44.073.584	-
-İpotek	354.899.450	149.000.000	-	55.500.000	-
-Aval	-	-	-	-	-
-Akreditif	28.598.413	-	-	7.708.675	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	90.000	90.000	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amaçıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amaçıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
Toplam	558.148.286	155.474.189	1.326.337	107.282.259	-

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla % 0'dır (31 Aralık 2015: % 0).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. TAAHHÜTLER (devamı)

Teminat-Rehin-İpotekler ("TRİ") (devamı)

31 Aralık 2015	TL karşılığı	Türk Lirası	ABD Doları	Avro	Japon Yeni
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	89.068.476	8.087.165	670.071	24.871.920	-
-Rehin					-
-İpotek	350.388.776	149.000.000	4.500.000	59.260.000	-
-Aval	24.721.884	-	-	7.780.049	-
-Akreditif	8.210.314	-	-	1.374.151	159.640.000
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı					
i. Ana Ortak Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı					
-Teminat	-	-	-	-	-
-Rehin	-	-	-	-	-
-İpotek	-	-	-	-	-
Toplam	472.389.450	157.087.165	5.170.071	93.286.120	159.640.000

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Gümrük müdürlükleri, vergi dairesi ve diğer kamu kuruluşlarına verilen 6.384.189 TL, 1.326.337 ABD doları ile 44.073.584 Avro tutarındaki teminat mektuplarından, 7.708.675 Avro tutarındaki hammadde ve malzeme alımı için açılmış bulunan fakat fiili ithalatı gerçekleştirilmemiş akreditif tutarından ve uzun vadeli kredi çerçevesinde verilen 149.000.000 TL ve 55.000.000 Avro tutarındaki ipoteklerden oluşmaktadır.

Alınan Teminatlar

Alınan teminat mektupları ve çekleri
Doğrudan borçlanma sistemi

31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
53.256.390	57.132.207
14.825.408	30.850.660
68.081.798	87.982.867

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kullanılmayan izin karşılığı	1.802.733	2.719.980
	1.802.733	2.719.980

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılığı:

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 4.426,16 TL (31 Aralık 2015: 4.092,53 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*, şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık % 6,5 enflasyon ve % 4,23 iskonto oranı varsayımlarına göre yaklaşık % 3,26 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2015: %3,3). İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-15 yıl çalışanlar için % 4,82, 16 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426,16 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2016: 4.092,53 TL).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü hesaplamasında kullanılan önemli tahminler iskonto oranı ve isteğe bağlı işten ayrılma olasılığıdır.

- İskonto oranının %1 yüksek (düşük) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 68.604 TL daha az (fazla) olacaktır.
- Diğer varsayımlar aynı bırakılarak, işten kendi isteği ile ayrılma olasılığı %1 daha düşük (yüksek) alınması durumunda, kıdem tazminatı yükümlülüğü 226.409 TL daha fazla (az) olacaktır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)**Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar (devamı)**Kıdem tazminatı karşılığı (devamı):

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
1 Ocak itibarıyla karşılık	19.700.845	13.172.875
Hizmet maliyeti	3.195.133	1.649.829
Faiz maliyeti	752.798	1.212.820
Bağlı ortaklık satış etkisi	(3.768.106)	-
Bağlı ortaklık satış etkisi - aktüeryal	(175.604)	-
Ödenen kıdem tazminatları	(5.973.125)	(1.309.095)
Aktüeryal kayıp / kazanç	1.880.671	4.974.416
31 Aralık itibarıyla karşılık	15.612.612	19.700.845

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
<u>Diğer Dönen Varlıklar</u>		
Devreden KDV	61.265.723	64.519.819
Diğer KDV	6.087.364	6.656.731
İndirilen KDV	-	89.174
Personel Avansları	-	47.877
Diğer çeşitli dönen varlıklar	1.518.864	1.664.636
	68.871.951	72.978.237
<u>Diğer Duran Varlıklar</u>		
İndirilen KDV	63.234.045	63.234.045
Diğer çeşitli alacaklar	287	56
	63.234.332	63.234.101

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

18. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
<u>Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler</u>		
Ödenecek vergi ve fonlar	2.530.122	3.768.605
Diğer çeşitli borç ve yükümlülükler	1.265.426	60.003
	3.795.548	3.828.608
<u>Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler</u>		
Gelecek Yıllara Ait Gelirler	-	303.767
	-	303.767

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ**a) Sermaye / Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi**

Şirket'in 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerindeki ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	%	31 Aralık 2016	%	31 Aralık 2015
Kıraça Holding A.Ş.	63,46	380.745.875	63,46	291.905.176
Halka açık kısım	34,58	207.462.221	34,81	160.143.853
Diğer	1,97	11.791.904	1,73	7.950.971
Nominal sermaye	100	600.000.000	100	460.000.000
Enflasyon düzeltmesi		22.585.778		22.585.778
Düzeltilmiş sermaye		622.585.778		482.585.778

Grup'un 31 Aralık 2016 itibarıyla sermayesi 4.372.225.901 adet A grubu ve 55.627.774.099 adet B grubu hisseden oluşmaktadır. Hisselerin itibari değeri hisse başına 1 TL'dir. Çıkarılan bütün hisseler nakden ödenmiştir.

Şirket Ana Mukavelesi'nin 8. Maddesi ile (A) Grubu hisse senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu'nun yedi azadan oluşması durumunda, seçilecek yedi azadan beşinin; dokuz azadan oluşması durumunda ise seçilecek dokuz azadan altısının A Grubu hisse senedi sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilmesi imtiyazı tanınmıştır.

Grup 460.000.000 TL olan çıkarılmış sermayesinin %30,4348 artış ile 600.000.000 TL'ye çıkarılmasına, 140.000.000 TL tutarındaki sermaye artışının ortakların yeni pay alma hakları kısıtlanmadan hisse senetlerinin nominal değeri (0,01 TL) üzerinden bedelli olarak yapılmasına karar vermiştir. Söz konusu sermaye artırımına konu tutar tamamen nakit karşılığı olarak sağlanmış olup, 15 Aralık 2016 tarihinde tescil işlemleri tamamlanmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

19. SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (devamı)

b) Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye Katkısı

Kıraça Holding A.Ş.'nin %99,99'una sahip olduğu Kare ile Şirket, 30 Eylül 2009 tarihli mali tablolar esas alınarak birleşmiş olup, bu çerçevede, Kare'nin tüm aktif ve pasifleri kül halinde tasfiyesiz olarak Şirket tarafından devralınmıştır.

Birleşme işleminin Kıraça Holding A.Ş. tarafından kontrol edilen iki şirket tarafından gerçekleşmesi ve Karsan'ın bu birleşme sırasında Kare'nin mevcut aktif ve pasiflerini kül halinde devralmasından dolayı, Karsan'ın 31 Aralık 2010 tarihli bilançosu, iki şirketin SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca hazırlanmış bilançolarının birleştirilmesi suretiyle hazırlanmıştır. Birleşme işleminin ileriye dönük hazırlanması sebebiyle Kare'nin 6 Nisan 2010 tarihinden sonra oluşan faaliyet sonuçları 31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilmiştir.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan 5.305.140 TL tutarındaki fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "Birleşmeye ilişkin ilave özsermaye katkısı" olarak gösterilmiştir.

c) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Yasal Yedekler	1.031.613	1.031.613
	1.031.613	1.031.613

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Grup'un (Şirket'in) ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık karın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kar payı ödendikten sonra, kardan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

Grup'un birikmiş karlar içerisinde sınıflandırılan olağanüstü yedekleri 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 5.606.581 TL (31 Aralık 2015: 7.767.277 TL)'dir.

Kar Dağıtımı:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler.

14 Temmuz 2016 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı sonucunda kar dağıtımı yapılmamasına karar verilmiştir. Dağıtılabilir kar oluşmadığından cari yıla ilişkin olarak, temettü ödemesi yapılması planlanmamaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. HASILAT

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
<u>a) Satışlar</u>		
Yurt içi satışlar	402.268.313	749.935.983
Yurt dışı satışlar	394.393.911	290.301.985
Diğer gelirler	8.508.291	27.253.630
Satış iadeleri (-)	(9.553.216)	(13.789.811)
Satış iskontoları (-) (*)	(25.876.686)	(27.630.746)
	769.740.613	1.026.071.041

(*) Satış iskontolarının 24.576.204 TL tutardaki kısmı satış iskontoları karşılığında oluşmaktadır (Dipnot:15).

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
<u>b) Satışların maliyeti</u>		
İlk madde ve malzeme giderleri	(511.219.421)	(683.172.878)
Genel üretim giderleri	(56.624.690)	(53.847.009)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(48.036.931)	(35.868.473)
Direkt işçilik giderleri	(44.454.134)	(41.523.405)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	3.662.528	(9.555.856)
Bitmiş mamul stoklarındaki değişim	(780.091)	(35.732.505)
Satılan ticari mallar maliyeti	(73.356.525)	(41.927.060)
Verilen hizmet maliyeti	(2.773.958)	(1.527.488)
Stok değer düşüklüğü değişim	(7.771.592)	127.685
	(741.354.814)	(903.026.989)

c) Finans sektöründen gelirler

Finans Sektörü Faaliyetleri Hasılatı	174.869.373	143.403.382
Finans Sektörü Faaliyetleri Maliyeti (-)	(145.298.379)	(124.924.195)
	29.570.994	18.479.187

(**) Kazanılmış finansal kiralama kira gelirlerini temsil eder.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Pazarlama giderleri (-)	(98.273.337)	(86.843.311)
Genel yönetim giderleri (-)	(63.296.718)	(39.149.002)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(2.984.697)	(2.572.269)
	(164.554.752)	(128.564.582)

a) Genel Yönetim Giderleri Detayı

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Personel giderleri	(21.498.246)	(15.812.576)
Dava karşılık giderleri (Dipnot:15)	(7.982.968)	(94.917)
Taşeronluk giderleri	(7.186.376)	(6.226.530)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot:6)	(7.041.878)	(55.525)
Danışmanlık giderleri	(5.197.055)	(4.372.625)
Holding hizmet giderleri	(2.775.244)	(2.046.183)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(2.348.772)	(2.247.559)
Kira giderleri	(1.078.664)	(1.101.333)
Abonelik ve aidat giderleri	(824.808)	(877.432)
Vergi ve ceza giderleri	(708.552)	(689.383)
Sigorta giderleri	(571.996)	(211.319)
Seyahat giderleri	(546.648)	(982.323)
Enerji giderleri	(526.095)	(414.851)
Müşavirlik giderleri	-	(198.205)
Diğer	(5.009.416)	(3.818.241)
	(63.296.718)	(39.149.002)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)**b) Pazarlama Giderleri Detayı**

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Garanti giderleri (Dipnot:15)	(41.781.651)	(7.142.985)
Bakım ve onarım karşılığı giderleri (Dipnot:15)	(24.646.907)	(48.588.481)
Personel giderleri	(9.868.227)	(8.639.186)
Nakliye ve sigorta giderleri	(6.135.374)	(4.961.292)
Reklam giderleri	(5.974.150)	(5.441.263)
Taşeronluk giderleri	(2.149.118)	(1.742.962)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(1.417.335)	(4.195.180)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(1.058.711)	(847.996)
Kira giderleri	(948.378)	(827.375)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(866.057)	(139.048)
Diğer	(3.427.429)	(4.317.543)
	(98.273.337)	(86.843.311)

c) Araştırma ve Geliştirme Giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Personel giderleri	(2.265.818)	(1.849.208)
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	(285.122)	(197.694)
Malzeme giderleri	(112.685)	(305.583)
Amortisman giderleri (Dipnot:11-12)	(173.669)	(124.244)
Diğer	(147.403)	(95.540)
	(2.984.697)	(2.572.269)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

22. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Faaliyetlerden kaynaklanan kur farkı geliri	52.555.521	24.003.692
Tazminat gelirleri (*)	27.248.436	7.304.785
Sosyal güvenlik kurumu prim indirimi	2.566.704	2.630.320
Hurda satış geliri	1.540.374	1.121.150
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan faiz geliri	18.248.470	10.503.461
Diğer	1.916.717	1.986.792
	104.076.222	47.550.200

(*) Şirket'in projelerine ilişkin yapmış olduğu sözleşmelerden hakettiği tazminatlardan oluşmaktadır.

Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Ticari faaliyetlerden kaynaklanan faiz gideri	(25.704.811)	(16.012.524)
Diğer	578.315	(977.441)
	(25.126.496)	(16.989.965)

23. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Bağlı ortaklık satış karı (Dipnot:35)	139.781.716	-
Vadeli mevduat faiz geliri	3.032.909	1.767.454
Sabit kıymet satış geliri	491.432	640.197
Türev araçlarından elde edilen prim gelirleri	-	4.087.860
	143.306.057	6.495.511

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

23. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER (devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar		
değer düşüklüğü (*) (Dipnot:27)	(10.398.757)	(3.190.575)
Sabit kıymet değer düşüklüğü (**) (Dipnot:11-12)	(11.361.215)	(709.757)
Sabit kıymet satış zararı	(628.623)	(2.438.673)
Türev araçlara ilişkin makul değer değişimi	(548.739)	(9.546.804)
Diğer	(312.297)	-
	(23.249.631)	(15.885.809)

(*) 31 Aralık 2015 itibarıyla konsolide finansal tablolardan çıkartılarak satış amaçlı elde tutulan duran varlık olarak sınıflanan kalemlerin 31 Aralık 2016 itibarıyla 9.222.787 TL'lik kısmı fondan düşülmüş 10.398.757 TL'lik kısmı giderleştirilerek gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(*) 31 Aralık 2016 itibarıyla Grup'un yatırımından vazgeçip giderleştirdiği projelerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

24. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hammadde kullanımı	(511.219.421)	(683.172.878)
Satılan ticari mal maliyeti	(73.356.525)	(41.927.060)
Genel üretim gideri	(56.624.690)	(53.847.009)
Amortisman giderleri (*) (Dipnot:11-12)	(51.618.083)	(39.088.272)
Direk işçilik	(44.454.134)	(41.523.405)
Personel giderleri	(33.632.291)	(26.300.970)
Otobüs bakım ve onarım karşılığı gideri (Dipnot:15)	(24.646.907)	(48.588.481)
Garanti giderleri (Dipnot:15)	(41.781.651)	(7.142.985)
Taşeronluk giderleri	(9.335.494)	(7.969.492)
Dava karşılık giderleri (Dipnot:13)	(7.982.968)	(94.917)
Stok değer düşüklüğü değişim	(7.771.592)	127.685
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot :6)	(7.041.878)	(55.525)
Danışmanlık giderleri	(5.197.055)	(4.372.625)
Nakliye ve sigorta giderleri	(6.135.374)	(4.961.292)
Reklam giderleri	(5.974.150)	(5.441.263)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	3.662.528	(9.555.856)
Holding hizmet giderleri	(2.775.244)	(2.046.183)
Satılan hizmet maliyeti	(2.773.958)	(1.527.488)
Kira giderleri	(2.027.042)	(1.928.708)
Müşteri ve kanal yönetim giderleri	(1.417.335)	(4.195.180)
Mamul stoklarındaki değişim	(780.091)	(35.732.505)
Bayi ve yetkili servis toplantı gideri	(866.057)	(139.048)
Diğer	(12.160.154)	(12.108.114)
	(905.909.566)	(1.031.591.571)

(*) Dönemin amortisman ve itfa payı giderlerinin 24.626.024 TL'si (2015:19.682.384 TL) satılan malın maliyetine (Dipnot:20), 893.347 TL'si (2015:652.611 TL) pazarlama giderlerine (Dipnot:21), 2.133.775 TL (2015: 2.086.983 TL) genel yönetim giderlerine (Dipnot:21), 119.145 TL'si (2015:69.720 TL) araştırma geliştirme giderlerine (Dipnot:21), 1.262.773 TL'si (2015:1.369.363 TL) yatırım maliyetlerine yansıtılmış olup 2.118.654 TL'si (2015:4.028.323 TL) ise bakım ve onarım giderleri karşılıklardan netlenmiştir. Cari dönemde stok maliyetine yansıtılan amortisman yoktur (2015 : 414.994 TL). Amortisman giderlerinin 23.410.907 TL'si (2015:16.186.089 TL) satılan malın maliyetine, 54.524 TL'si (2015:54.524 TL) araştırma ve geliştirme giderlerine, 165.364 TL'si (2015:195.385 TL) pazarlama ve satış maliyetine, 214.998 TL'si (2015:160.576 TL) genel yönetim giderlerine yansıtılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

25. FİNANSMAN GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Faiz giderleri	(108.366.514)	(91.383.287)
Net kur farkı gideri	(100.684.533)	(45.432.480)
Faktoring giderleri	(3.529.267)	(2.178.644)
Diğer	(3.632.702)	(2.528.051)
	(216.213.016)	(141.522.462)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Fonu	161.758.060	159.691.587
Tanımlanmış Fayda Planları		
Yeniden Ölçüm Kayıpları	(8.639.021)	(7.274.967)
Riskten Korunma Kayıpları	(2.686.400)	(2.956.359)
Yabancı Para Çevrim Fonu	487.014	31.522
	150.919.653	149.491.783

Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme fonu:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Dönem başındaki bakiye	159.691.587	80.480.862
Maddi duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan artış	2.066.473	79.210.725
Dönem sonu bakiyesi	161.758.060	159.691.587

Maddi duran varlık yeniden değerlendirme fonu, bina ve arazilerin yeniden değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkar. Yeniden değerlendirilen bir bina ya da arazinin elden çıkarılması durumunda, yeniden değerlendirme fonunun satılan varlıkla ilişkili kısmı doğrudan geçmiş yıl karına devredilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

26. DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ (devamı)**Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları:**

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Dönem başı bakiyesi	(7.274.967)	(3.336.110)
Dönemiçi kayıp	(1.504.537)	(3.938.857)
Bağlı ortaklık satışı	140.483	-
Dönem sonu bakiyesi	(8.639.021)	(7.274.967)

Riskten korunma fonu kayıpları:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Dönem başı bakiyesi	(2.956.359)	-
Transferler	2.956.359	-
Nakit akımlarının finansal riske karşı korunması işleminin muhasebeleştirilmesinden elde kar/(zarar)	(2.686.400)	(2.956.359)
Dönem sonu bakiyesi	(2.686.400)	(2.956.359)

Yabancı Para Çevrim Fonu:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Dönem başı bakiyesi	31.522	44.533
Dönem çevrim farkı	480.842	(13.011)
Bağlı ortaklık satışı	(25.350)	-
Dönem sonu bakiyesi	487.014	31.522

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

27. SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR

Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar:

Grup'un, J10 aracının üretim hattı, ürün ve üretim ile ilgili bilgi, teknik doküman ve sair detayları satmak üzere Wuhan Zhong Yuan Bang Tai Investment Holding Co. Ltd. ile niyet mektubu imzalamasını takiben, J10 aracıma ilişkin 14.238.301 TL'si makine teçhizat ve 15.063.530 TL'si ise araştırma ve geliştirme giderleri olmak üzere, toplam 29.301.831 TL tutarındaki maddi ve maddi olmayan duran varlık 30 Haziran 2013 tarihinden itibaren satış amaçlı duran varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Temmuz 2014'te yapılacak işlemin mahiyeti değişmiş ve Wuhan Zhong Yuan Bang Tai Investment Holding Co. Ltd. ile arasında, J10 hattının da kullanılacağı, J10 aracının ve diğer Karsan ürünlerinin Çin'de üretimi için yeni bir Şirket kurulması amacıyla olası bir ortaklık ("joint venture") anlaşması için ön çalışma yapılmasını içeren ek bir protokol imzalanmıştır. Ancak sürdürülen çalışmaların öngörülen zaman planına uygun ilerlememesi nedeniyle yeni alternatif stratejik ortaklıklar da araştırılmaya ve değerlendirilmeye başlanmıştır. Grup, detayları aşağıda anlatıldığı üzere, 31 Mayıs 2015 tarihi itibarıyla yaptığı yeniden değerlendirme çalışmaları neticesinde J10 üretim hattına ait makine ve cihazlara ilişkin oluşan değer düşüklüğünü konsolide finansal tablolara yansıtmıştır. Grup, yeniden değerlendirme çalışmasının yanı sıra, makine ve teçhizatlarına net defter değeri 1.541.891 TL olan kısmını cari dönemde hurdaya ayırmıştır.

Satılmaya hazır duran varlıklar J10 üretim hattına ait makine, teçhizat ve ekipmandan oluşmaktaydı. 2015 yılında yapılan değerlendirme sonucunda ortaya çıkan 8.138.396 TL tutarındaki yeniden değerlendirme azalışının 4.947.821 TL'lik kısmı "Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları" hesabından düşülmüş, 3.190.575 TL'lik kısmı ise gelir tablosunda "Yatırım faaliyetlerinden giderler" hesabı ile ilişkilendirilmiştir.

30 Aralık 2016 tarihli özel durum açıklamasında da belirtildiği üzere; Wuhan Zhong Yuan Bang Tai Investment Holding Co. Ltd. Şirketi ile görüşmeler sonlandırılmış olup, Grup yönetiminin aldığı karar doğrultusunda net defter değeri 19.621.544 TL olan varlıklar finansal tablolardan çıkarılmıştır.

Başlıca varlık ve yükümlülükleri oluşturan ve satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak gruba ilişkin ayrıntılar aşağıda verilmiştir:

Satış amaçlı elde tutulan duran varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 Ocak itibarıyla satış amaçlı elde tutulan varlıklar	19.621.544	29.301.831
Gelir tablosuyla ilişkilendirilen değer düşüklüğü (Dipnot: 23)	(10.398.757)	(3.190.575)
Yeniden değerlendirme fonundan azalışlar	(9.222.787)	(4.947.821)
Hurdaya ayrılan kalemler		(1.541.891)
31 Aralık itibarıyla satış amaçlı elde tutulan varlıklar	-	19.621.544

(*) 31 Aralık 2015 itibarıyla konsolide finansal tablolardan çıkartılarak satış amaçlı elde tutulan duran varlık olarak sınıflanan kalemlerin 31 Aralık 2016 itibarıyla 9.222.787 TL'lik kısmı fondan düşülmüş 10.398.757 TL'lik kısmı giderleştirilerek gelir tablosuna yansıtılmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Kısa Vadeli Varlıklar		
Peşin ödenen diğer vergi ve fonlar	654.309	423.598
	654.309	423.598
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
<i>Cari vergi yükümlülüğü:</i>		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	(1.138.747)	-
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	230.711	423.598
Bağlı ortaklık satışı	1.138.747	-
	230.711	423.598
<i>Kar veya zarar tablosundaki vergi gideri:</i>		
	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Vergi gideri / (geliri) aşağıdakilerden oluşmaktadır:		
Cari vergi gideri	(1.138.747)	(689.217)
Ertelenmiş vergi geliri	28.489.147	37.934.105
Toplam vergi gideri / (geliri)	27.350.400	37.244.888

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016		
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm ölçüm kayıplarındaki değişim	(1.705.068)	341.014	(1.504.537)
Riskten Korunma Kayıpları	(3.358.000)	671.600	(2.686.400)
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	10.637.278	(1.764.073)	8.873.205
Yabancı Para Çevrim Fonu	480.842	-	480.842
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir	6.055.052	(751.459)	5.163.110

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

**28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)
(devamı)**

<u>Ertelenmiş vergi (varlıkları)/yükümlülükleri:</u>	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
İndirilebilir mali zararlar	60.838.758	54.823.568
Yatırım teşviki	17.317.603	16.628.284
Maddi ve maddi olmayan varlıklar amortisman farkları	(14.917.434)	(31.170.573)
Gelir tahakkukları	(12.155.434)	(3.531.194)
Bakım ve onarım giderleri karşılığı	12.129.012	12.930.055
Garanti gideri karşılığı	4.378.091	802.577
Kıdem tazminatı karşılıkları	3.093.799	3.940.169
Stok düzeltmelerinin etkisi	2.946.467	-
Satış iskontoları karşılığı	2.100.969	341.995
Şüpheli alacak karşılığı	1.243.911	-
Dava karşılığı	1.548.789	-
Tahvillere ilişkin düzeltmeler	846.251	-
Türev araçlar	(677.343)	2.648.451
Tahakkuk etmemiş finansman geliri,gideri (net)	323.140	820.031
İzin karşılığı	303.646	543.996
Diğer teşvikler	-	2.251.689
Diğer	5.760.521	740.599
	<u>85.080.746</u>	<u>61.769.647</u>

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 362.334.000 TL (31 Aralık 2015: 330.781.214 TL) tutarında birikmiş vergi zararı mevcuttur. Grup yönetiminin birikmiş vergi zararlarının zaman aşımına uğramasından önce vergilendirilebilir kar elde edilmesinin mümkün olup olmayacağı ile ilgili yaptığı beş yıllık projeksiyonlar çerçevesinde faydalanamayacağını düşündüğü 58.140.210 TL tutarında (31 Aralık 2015: 56.663.374 TL) devreden vergi zararları için karşılık ayırdıktan sonra geri kullanabileceğini muhtemel gördüğü 304.193.790 TL (31 Aralık 2015: 274.117.840 TL) tutarındaki devreden vergi zararları için 60.838.758 TL (31 Aralık 2015: 54.823.568 TL) ertelenmiş vergi varlığı konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

Ertelenmiş vergi aktifi ayrılmayan devreden geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona erecekleri yıllar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
2017 yılında sona erecek	58.140.210	58.642.707
2018 yılında sona erecek	-	-
2019 yılında sona erecek	115.242.066	115.242.066
2020 yılında sona erecek	1.737.056	100.233.067
2021 yılında sona erecek	187.214.668	-
	<u>362.334.000</u>	<u>274.117.840</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015		
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri/ geliri	Vergi sonrası tutar
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm ölçüm kayıplarındaki değişim	(4.974.416)	994.883	(3.979.533)
Riskten Korunma Kayıpları	(3.695.449)	739.090	(2.956.359)
Duran varlıklar değer artış fonundaki değişim	96.596.257	(11.486.200)	85.110.057
Yabancı Para Çevrim Fonu	(22.070)	-	(22.070)
Dönem içerisindeki diğer kapsamlı gelir	87.926.392	(9.752.227)	78.152.095

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2016 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir (2015: %20).

Ertelenmiş Vergi:

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TMS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2014: %20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

**28. GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)
(devamı)**

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla sona eren yıl içindeki ertelenmiş vergi (aktifleri)/ pasiflerinin hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
<u>Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüğü hareketleri:</u>		
1 Ocak itibarıyla açılış bakiyesi	61.769.647	32.064.260
Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	28.489.147	37.934.105
Özkaynak altında muhasebeleştirilen	(751.459)	(8.228.718)
Bağlı ortak satışı	(4.426.589)	-
31 Aralık itibarıyla kapanış bakiyesi	85.080.746	61.769.647

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>		
Vergi öncesi zarar	(123.804.823)	(107.393.867)
Gelir vergisi oranı %20 (2014: %20)	(24.760.965)	(21.478.773)
Vergi etkisi:		
- vergiye tabi olmayan gelirler	(8.559.439)	(3.625.964)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	13.099.902	270.753
- iptal edilen vergi varlıklarının etkisi	30.979.833	4.217.380
- ertelenmiş vergi varlığı olarak muhasebeleştirilmeyen kullanılmamış vergi zararları	1.219.581	-
- yatırım indiriminden hesaplanmış ertelenmiş vergi etkisi	(13.524.213)	(16.628.284)
- bağlı ortaklık satışına ilişkin düzeltmelerin vergi etkisi	(25.805.099)	-
Kar veya zarar tablosundaki vergi karşılığı gideri	(27.350.400)	(37.244.888)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

29. PAY BAŞINA KAYIP

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde sona eren dönemler Grup hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve birim hisse başına kar hesaplamaları aşağıdaki gibidir (nakit artışlarının bedelsiz hisse içermediği varsayılmıştır):

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Tedavüldeki hisse senedinin ağırlıklı ortalama adedi	60.000.000.000	46.000.000.000
Ana ortaklık net dönem zararı (TL)	(74.177.081)	(62.595.706)
Pay başına zarar (TL)	(0,0012)	(0,0014)

30. TÜREV ARAÇLAR

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Kısa vadeli	-	2.611.014	-	1.231.497
Forward sözleşmeleri	-	1.103.818	-	347.854
Para alım satım opsiyonları(*)	-	1.507.196	-	883.643
Uzun vadeli	-	11.179.977	-	12.010.756
Forward sözleşmeleri	-	4.293.068	-	3.347.595
Para alım satım opsiyonları(*)	-	6.886.908	-	8.663.161
		13.790.991		13.242.253

Döviz türev işlemleri:

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla döviz türev araçlarından yararlanır. Grup, döviz kurundaki dalgalanmaların yönetimine bağlı olarak çeşitli vadeli döviz sözleşmelerinin ve opsiyonların tarafıdır. Satın alınan türev araçlar esas olarak Grup'un faaliyette bulunduğu piyasadaki döviz cinslerindendir.

Bilanço tarihi itibarıyla, Grup'un gerçekleştirmekle yükümlü olduğu ve vadesi gelmemiş vadeli döviz sözleşmelerinin toplam nominal tutarı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Vadeli döviz sözleşmeleri	151.477.176	157.778.431
	151.477.176	157.778.431

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

30. TÜREV ARAÇLAR (devamı)

Söz konusu sözleşmeler 2016 yılının ilk yarısına ilişkin döviz riskleri ile ilgili olup, gerektiğinde yenilenmektedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Grup'un döviz türevlerinin gerçeğe uygun değeri yaklaşık 13.790.991 TL olarak tahmin edilmektedir (2015:13.242.253 TL). 13.790.991 TL (2015: 13.242.253 TL) yükümlülük tutarından oluşan bu tutarın değerlemesinde, bilanço tarihinde, benzer araçlar için kote edilmiş piyasa fiyatları baz alınmaktadır.

31 Aralık 2016 itibarıyla Grup'un Avro kredilerinden gerçekleşmemiş kur farkı zararı olan 3.358.000 TL, (31 Aralık 2015: Yoktur) riskten korunma aracı olarak, ileri vadeli Avro alacakları ile ilişkilendirilmiş ve riskten korunma kaybı olarak özkaynaklar altında, 671.600 TL'lik (31Aralık 2015: Yoktur) ertelenmiş vergi aktifleri ile netleştirilerek 2.686.400 TL olarak gösterilmiştir.

Grup, yabancı para borcunu, yurtdışı operasyonlarının çevrimine ilişkin finansal riske karşı korunma aracı olarak düzenlenmemiştir.

31. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Varlıklar

Uzun Vadeli Finansal Yatırımlar

Aktif bir piyasası olmadığı için maliyetle değerlendirilen finansal yatırımlar

	Hisse Oran %	31 Aralık 2016	Hisse Oran %	31 Aralık 2015
<u>Borsada işlem görmeyen</u>				
Maas Finland OY (*)	%17,53	649.596	-	-
Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA)	%5	5.043.900	-	-
Bosen Enerji A.Ş.	<%1	2.114	<%1	2.114
		<u>5.695.610</u>		<u>2.114</u>

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)**Finansal Borçlar**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal Borçlar		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	64.774.351	4.351.726
Uzun Vadeli Banka Kredilerinin Kısa Vadeli Kısım	83.387.551	141.759.084
Kısa Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	185.286.077	105.482.294
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	19.662.406	17.307.086
Faktoring Borçları	-	13.936.980
	353.110.385	282.837.170
Uzun Vadeli Banka Kredileri	539.062.238	540.332.402
Uzun Vadeli İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları	19.997.747	202.164.983
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	57.804.514	66.640.505
	616.864.499	809.137.890
	969.974.884	1.091.975.060

Banka Kredileri:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2016	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	% 15,25	598.691	60.923.647
Avro	% 4,35	147.563.211	422.780.381
ABD Doları	% 7,65	-	55.358.210
		148.161.902	539.062.238

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2015	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	% 12,92	52.105.987	191.584.425
ABD Doları	% 4,94	14.798.652	-
Avro	% 4,73	79.206.170	348.747.977
		146.110.809	540.332.402

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıl içerisinde ödenecek	148.161.902	146.110.809
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	153.371.648	371.082.469
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	150.717.515	88.458.459
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	96.609.798	41.795.112
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	54.735.948	36.007.884
5 yıl ve daha uzun vadeli	83.627.329	2.988.479
	687.224.140	686.443.212

Uzun vadeli borçların gerçeğe uygun değerine aşağıda yer verilmiştir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Uzun vadeli banka kredileri	539.062.238	540.332.402
Toplam borçlar	539.062.238	540.332.402

İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İhraç edilmiş tahvillerin kısa vadeli kısmı	185.286.077	105.482.294
İhraç edilmiş tahvillerin uzun vadeli kısmı	19.997.747	202.164.983
	205.283.824	307.647.277

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 2 Ekim 2014 tarih ve 29/966 sayılı izni ile onaylanan 200.000.000 TL ihraç tavanı kapsamında 21 Ekim 2014 tarihinde ihraç edilen, borsa dışında nitelikli yatırımcıya satılan 180.000.000 TL nominal değerli, 1.092 gün vadeli 3 ayda bir kupon ödemeli, değişken faizli ve vade sonunda anapara ödemeli birinci tertip ve 27 Mart 2015 tarihinde ihraç edilen, borsa dışında nitelikli yatırımcıya satılan 20.000.000 TL nominal değerli, 1.092 gün vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli, değişken faizli ve vade sonunda anapara ödemeli ikinci tertip tahvil ihraçlarının toplamını temsil etmektedir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

31. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Borçlar (devamı)

b) İhraç Edilmiş Borçlanma Araçları (devamı):

Tahvillerin vadeleri aşağıdaki gibidir

Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2016	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%3,28 + DİBS (*)	185.286.077	19.997.747
		185.286.077	19.997.747
Para birimi	Etkin faiz oranı %	31 Aralık 2015	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%3,46+ DİBS (*)	105.482.294	202.164.983
		105.482.294	202.164.983

c) Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar:

Finansal kiralama işlemlerinden borçların detayına Dipnot 13'de yer verilmiştir.

Diğer Finansal Yükümlülükler

Ticari alacaklar ile ilgili faktoring işlemleri:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Faktoring borçları	-	13.936.980
	-	13.936.980

Grup, yurtiçi ve ihraç kayıtlı ticari alacakları için faktoring işlemleri yapmaktadır. 31 Aralık 2016 itibarıyla, gayri kabili rücu faktoring sözleşmesi maddeleri gereğince bu alacaklar faktoring şirketinin alacağı niteliğindedir ve ekli konsolide finansal tablolarda alacaklar ve yükümlülükler net olarak gösterilmiştir. Ancak 31 Aralık 2015 itibarıyla, kabili rücu faktoring sözleşmesi maddeleri gereğince bu alacaklar Şirket'in alacağı niteliğindedir ve ekli finansal tablolarda alacaklar ve yükümlülükler brüt olarak gösterilmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, faktoring şirketine devredilen toplam alacak tutarı 17.177.709 TL'dir (31 Aralık 2015: 13.936.980 TL).

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı Dipnot 31'de açıklanan kredileri de içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını yılda iki kez olmak üzere inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı ve hisselerin geri satın alımı yollarıyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Endüstrideki diğer firmalarla tutarlı olmak üzere sermayeyi kaldıraç oranına göre inceler. Söz konusu rasyo net borcun toplam sermayeye bölünmesi ile hesaplanır. Net borç ise toplam kredilerden (cari ve cari olmayan kredilerin konsolide bilançoda gösterildiği gibi dahil edilmesiyle) nakit ve nakit benzerlerinin çıkarılması suretiyle elde edilir. Toplam sermaye, konsolide bilançodaki "öz kaynak" kalemi ile net borcun toplanması ile hesaplanır.

2016 yılında Grup'un stratejisi, 2015'ten beri değişmemektedir. 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzeri değerlerin ve kısa vadeli finansal yatırımların finansal borçlardan düşülmesiyle hesaplanan net borcun, toplam sermayeye bölünmesi ile bulunan borç sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Finansal Borçlar	969.974.884	1.091.975.060
Eksi: Nakit ve Nakit Benzerleri	(36.845.724)	(24.464.535)
Net Borç	933.129.160	1.067.510.525
Toplam Özkaynak	320.281.434	241.868.691
Toplam Sermaye	1.253.410.594	1.309.379.216
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı	74%	82%

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

a) Sermaye risk yönetimi (devamı)

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda merkezi bir hazine bölümü tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup'un hazine bölümü tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır. Yönetim Kurulu tarafından risk yönetimine ilişkin olarak gerek yazılı genel bir mevzuat gerekse de döviz kuru riski, faiz riski, kredi riski, türev ürünlerinin ve diğer türevsel olmayan finansal araçların kullanımı ve likidite fazlalığının nasıl değerlendirileceği gibi çeşitli risk türlerini kapsayan yazılı prosedürler oluşturulur.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
31 Aralık 2016	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
Raporlama tarihli itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	681.592	438.880.283	-	1.178.713	8.026.224
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	47.705.976	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	423.122	387.950.279	-	-	8.026.224
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	258.470	50.930.004	-	-	-
- Net değer in teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı		438.209			
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değeri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)		8.499.007			
- Değer düşüklüğü (-)		(8.499.007)			
- Net değeri in teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değeri in teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenciliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

(*) Tutarın bölünmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2015	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (*)	14.788.148	492.506.784	-	133.888.494	24.462.488
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	37.557.176	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	4.448.317	464.908.126	-	132.129.736	244.624.88
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	10.339.831	27.598.658	-	1.758.758	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	4.675.446	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.083.182	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.083.182)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senelleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturma riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve risk yönetimi kurulu tarafından her yıl incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriyi kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmakta, gerekli görüldüğü durumlarda alacaklar sigortalanmaktadır.

Vadesi geçen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	16.324.792	16.324.792
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	11.665.757	11.665.757
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	2.583.766	2.583.766
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	19.811.950	19.811.950
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	802.208	802.208
Toplam vadesi geçen alacaklar	51.188.474	51.188.474
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	438.209	438.209

31 Aralık 2015	Ticari Alacaklar	Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	12.994.268	12.994.268
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	4.924.649	4.924.649
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	2.611.158	2.611.158
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	17.408.414	17.408.414
Toplam vadesi geçen alacaklar	37.938.489	37.938.489
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	4.675.446	4.675.446

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, yönetim kuruluna aittir. Yönetim kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle, yönetir. Grup'un likidite riskini azaltmak için, ihtiyaç halinde kullanacağı, bilanço tarihi itibarıyla kullanmamış olduğu krediler Dipnot 31'de açıklanmıştır.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan ve olan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Türev finansal yükümlülükler ise iskonto edilmemiş net nakit giriş ve çıkışlarına göre düzenlenmiştir. Vadeli işlem araçları brüt ödenmesi gereken vadeli işlemler için net olarak ödenir ve iskonto edilmemiş, brüt nakit giriş ve çıkışları üzerinden realize edilir. Alacaklar veya borçlar sabit olmadığı zaman açıklanan tutar, rapor tarihindeki getiri eğrilerinden elde edilen faiz oranı kullanılarak belirlenir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2016

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter Değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u>				
		<u>nakit</u>	<u>3 aydan</u>	<u>3-12</u>	<u>1-5 yıl</u>	<u>5 yıldan</u>
		<u>çıkışlar toplamı</u>	<u>kısa (I)</u>	<u>ay arası (II)</u>	<u>arası (III)</u>	<u>uzun (IV)</u>
		<u>(I+II+III+IV)</u>				
Türev olmayan						
finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	687.224.140	771.744.473	56.248.221	114.180.127	513.904.058	87.412.067
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	204.765.732	226.931.253	6.569.451	199.708.353	20.653.450	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	77.466.920	91.507.528	-	25.459.269	66.048.259	-
Ticari borçlar	179.258.049	179.258.049	68.887.883	241.678	110.128.488	-
Diğer borçlar	3.551.851	3.551.851	-	3.551.851	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	13.790.991	151.477.176	9.893.068	21.494.615	120.089.493	-
Toplam yükümlülük	1.166.057.683	1.424.470.330	141.598.623	364.635.893	830.823.748	87.412.067

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.2) Likidite risk yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu (devamı):

31 Aralık 2015

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)				
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	686.443.211	743.280.383	81.233.406	99.700.695	562.346.282	-
Tahvil ihracına yönelik borçlanmalar	307.647.278	368.423.125	11.200.231	126.266.938	230.955.956	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	83.947.591	101.648.017	5.780.545	17.541.356	78.326.116	-
Faktoring borçları	13.936.980	13.936.980	-	13.936.980	-	-
Ticari borçlar	214.857.035	214.982.632	214.982.632	-	-	-
Türev araçlar						
Türev yükümlülükler	13.242.253	157.778.431	5.084.157	152.694.274	-	-
Toplam yükümlülük	1.320.074.348	1.600.049.568	318.280.971	410.140.243	871.628.354	-

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Döviz kuru ve faiz oranıyla ilişkilendirilen riskleri kontrol altında tutabilmek için Grup, aşağıdakilerin de dahil olduğu türev niteliğinde olan çeşitli finansal araçlar kullanmaktadır:

- Yabancı para alım ve satım nedeniyle doğan döviz kuru riskinden korunmak için kullanılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ve stres senaryoları ile de değerlendirilmektedir.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalman riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak yapılan vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri ile yönetilmektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2016				
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	CHF	GBP
1. Ticari Alacak	176.654.894	15.949	47.602.029	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	2.477.424	507	667.306	-	-
3. Diğer	57.361.181	139.534	15.304.757	-	21.073
4. DÖNEN VARLIKLAR	236.493.499	155.990	63.574.092	-	21.073
5. Ticari Alacaklar	188.165.728	-	50.719.892	-	-
7. Diğer	136.861.288	37.504	36.855.254	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	325.027.016	37.504	87.575.146	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	561.520.514	193.494	151.149.238	-	21.073
10. Ticari Borçlar	104.256.036	968.144	27.115.866	-	58.300
11. Finansal Yükümlülükler	153.676.026	-	41.423.226	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	257.932.062	968.144	68.539.092	-	58.300
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	478.138.591	15.730.339	113.960.048	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	478.138.591	15.730.339	113.960.048	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	736.070.653	16.698.483	182.499.140	-	58.300
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(174.550.138)	(16.504.989)	(31.349.902)	-	(37.227)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(368.772.607)	(16.682.027)	(83.509.913)	-	(58.300)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(12.888.380)	(1.737.846)	(1.825.535)	-	-
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	390.127.148	-	105.158.400	-	-
25. İhracat	337.818.017	-	91.058.524	-	-
26. İthalat	276.806.081	1.607.222	73.009.353	74.290	8.472

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2015				
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	CHF	CNY
1. Ticari Alacak	153.759.404	15.906	48.373.979	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar	16.339.698	1.900	5.140.412	-	-
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	378	-
3. Diğer	23.037.800	134.299	7.126.827	-	-
4. DÖNEN VARLIKLAR	193.136.902	152.105	60.641.218	378	-
5. Ticari Alacaklar	370.685.159	-	116.655.702	-	-
7. Diğer	561.943	77.544	105.890	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	371.247.102	77.544	116.761.592	-	-
9. TOPLAM VARLIKLAR	564.384.004	229.649	177.402.810	378	-
10. Ticari Borçlar	113.860.019	2.784.510	33.141.238	133.750	140.503
11. Finansal Yükümlülükler	101.919.016	5.985.632	26.597.178	-	-
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	1.258	-	396	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	215.780.293	8.770.142	59.738.812	133.750	140.503
15. Finansal Yükümlülükler	409.764.183	909.781	128.121.508	-	-
16a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	409.764.183	909.781	128.121.508	-	-
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	625.544.476	9.679.923	187.860.320	133.750	140.503
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19.a Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
19.b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık yükümlülük pozisyonu	(61.160.474)	(9.450.274)	(10.457.510)	(133.372)	(140.503)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(84.760.215)	(9.662.117)	(17.690.227)	(133.750)	(140.503)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(3.695.449)	(1.270.962)	-	-	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	102.186.532	-	32.158.400	-	-
25. İhracat	293.659.662	1.287	67.232.841	-	-
26. İthalat	368.220.392	3.109.180	115.565.642	91.677	-

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Bu analiz, dış kaynaklı krediler ile birlikte Grup içindeki yurt dışı faaliyetler için kullanılan, krediyi alan ve de kullanan tarafların fonksiyonel para birimi dışındaki kredilerini kapsamaktadır. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

Cari dönemde Grup'un kurdaki değişimlere olan duyarlılığı yılın son çeyreğinde ABD Doları cinsinden yatırımların elden çıkarılması ve Avro satışlarının azalması sebebi ile düşmüş ve sonuç olarak Avro cinsinden ticari alacakların azalmasına sebep olmuştur.

Şirket yönetimi, yılsonundaki kur riski analizinin yıl içinde oluşan kur riskini yansıtmıyor olması nedeniyle duyarlılık analizinin yabancı para riskini tam olarak ifade etmediği görüşündedir. Yılın son çeyreğinde Avro cinsinden satışların dönemsel olarak düşük hacimde olması, yılsonunda şirketin Avro alacaklarının azalmasına sebep olmuştur.

31 Aralık 2016							
Kar / Zarar		Özkaynaklar					
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi				
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde							
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(5.808.436)	5.808.436	(5.808.436)	5.808.436			
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-			
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(5.808.436)	5.808.436	(5.808.436)	5.808.436			
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde							
4 - Avro net varlık / yükümlülük	(11.630.500)	11.630.500	(11.630.500)	11.630.500			
5 - Avro riskinden korunan kısım (-)	39.012.715	(39.012.715)	39.012.715	(39.012.715)			
6- Avro net etki (4+5)	27.382.215	(27.382.215)	27.382.215	(27.382.215)			
GBP'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde							
7- GBP döviz net varlık / yükümlülüğü	(16.078)	16.078	(16.078)	16.078			
8- GBP döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-			
9- GBP Döviz Varlıkları net etki (16+17)	(16.078)	16.078	(16.078)	16.078			
TOPLAM (3 + 6 + 9)				21.557.701	(21.557.701)	21.557.701	(21.557.701)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

31 Aralık 2015			
Kar / Zarar		Özkaynaklar	
Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
(2.747.762)	2.747.762	(2.747.762)	2.747.762
(2.747.762)	2.747.762	(2.747.762)	2.747.762
(3.322.978)	3.322.978	(3.322.978)	3.322.978
10.218.653	(10.218.653)	10.218.653	(10.218.653)
6.895.675	(6.895.675)	6.895.675	(6.895.675)
(41.679)	41.679	(41.679)	41.679
(41.679)	41.679	(41.679)	41.679
(6.259)	6.259	(6.259)	6.259
(6.259)	6.259	(6.259)	6.259
4.099.975	(4.099.975)	4.099.975	(4.099.975)

ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde
1 - ABD Doları net varlık / yükümlülüğü
2 - ABD Doları riskinden korunulan kısım (-)
3 - ABD Doları net etki (1 +2)

Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde
4 - Avro net varlık / yükümlülüğü
5 - Avro riskinden korunulan kısım (-)
6 - Avro net etki (4+5)

CHF'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde
7 - CHF döviz net varlık / yükümlülüğü
8 - CHF döviz kuru riskinden korunulan kısım (-)
9 - CHF Döviz Varlıkları net etki (7+8)

CNY'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde
10 - CNY döviz net varlık / yükümlülüğü
11 - CNY döviz kuru riskinden korunulan kısım (-)
12 - CNY Döviz Varlıkları net etki (10+11)

TOPLAM (3 + 6 +9+12)

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Grup'un türev finansal araçları, kurlardaki dalgalanmalardan kaynaklanan kur riskinden korunmak amacıyla forward işlemleri ile çeşitli bankalara sattığı para alım ve satım opsiyonlarından oluşmaktadır. Türev finansal araçlar, işlem maliyetleri işlemin yapıldığı tarihte muhasebeleştirilmek üzere gerçeğe uygun değerinden kaydedilmekte ve izleyen dönemlerde her bir türev finansal araç için ayrı ayrı gerçeğe uygun değer hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki tablo, rapor tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş olan vadeli döviz alım/satım sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Gerçekleşmemiş alım/satım sözleşmeleri:	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2016 TL	2015 TL	2016 TL	2015 TL	2016 TL	2015 TL	2016 TL	2015 TL
Avro satımı								
3 aydan az	3,38	3,22	3.957.228	1.694.719	3.605.334	1.717.332	(420.799)	(32.936)
3-6 ay arası	4,25	3,71	43.529.492	68.212.481	49.866.665	84.560.000	(6.351.764)	(2.343.724)
Avro alımı								
3 aydan az	3,52	3,26	5.935.840	3.389.438	5.637.760	3.471.998	(173.577)	(97.341)
3-6 ay arası	4,15	3,98	91.016.216	84.481.793	102.181.336	106.777.868	(7.563.792)	(10.768.253)
ABD Doları alımı								
3-6 ay arası	3,84	-	7.038.400	-	7.685.000	-	718.941	-
			151.477.176	157.778.431	168.976.096	196.527.198	(13.790.991)	(13.242.253)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

32. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi(devamı)

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri (devamı)

Grup, ileride doğacak işlemlere bağlı döviz kuru dalgalanmaları ile ilişkilendirilen finansal risklerden korunma amacıyla nakit akış riskinden korunmak için 3 ayı aşmayan vadelerde vadeli alım/satım sözleşmeleri düzenlemektedir. Aynı zamanda ticari alacak ve borçlarına operasyonel hedge yapmaktadır.

Bilanço tarihinden sonra ilk üç ay içerisinde satışların gerçekleşmesi ve dolayısıyla özkaynaklarda bulunan söz konusu fonun kar veya zarar tablosuna aktarılması beklenmektedir.

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanması, Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. Söz konusu risk, Grup tarafından, faiz oranı takas sözleşmeleri ve vadeli faiz oranı sözleşmeleri yoluyla sabit ve değişken oranlı borçlar arasında uygun bir dağılım yapılmak suretiyle, yönetilmektedir. Riskten korunma stratejileri, faiz oranı beklentisi ve tanımlı olan risk ile uyumlu olması için düzenli olarak değerlendirilmektedir. Böylece optimal riskten korunma stratejisinin oluşturulması, gerek bilançonun pozisyonunun gözden geçirilmesi gerekse faiz harcamalarının farklı faiz oranlarında kontrol altında tutulması amaçlanmaktadır.

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
Sabit Faizli Araçlar		
Vadeli Mevduat	2.650.000	5.002.460
Finansal Yükümlülükler	581.732.041	784.327.782
Değişken Faizli Finansal Araçlar		
Finansal Yükümlülükler	308.458.683	307.647.278

Grup'un faiz oranına karşı olan duyarlılığı cari dönem içinde azalmıştır. Bunun başlıca sebebi; değişken faizli borçlanma araçlarındaki azalış ile faiz oranı takas sözleşmelerindeki artıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

33. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Finansal araçların sınıfları ve gerçeğe uygun değerleri

	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Not
31 Aralık 2016					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	36.845.724	-	-	36.845.724	36
Ticari alacaklar	438.880.283	-	-	438.880.283	6
İlişkili taraflardan alacaklar	681.592	-	-	681.592	5
Finansal kiralama alacakları	145.298.091	-	-	145.298.091	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	558.394.209	558.394.209	31
Ticari borçlar	-	-	127.820.393	127.820.393	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	44.223.265	44.223.265	5
Türev araçlar	-	-	-	13.790.992	30
31 Aralık 2015					
<u>Finansal varlıklar</u>					
Nakit ve nakit benzerleri	24.464.535	-	-	24.464.535	36
Ticari alacaklar	510.160.296	-	-	510.160.296	6
İlişkili taraflardan alacaklar	14.788.148	-	-	14.788.148	5
Finansal kiralama alacakları	132.129.736	-	-	132.129.736	7
<u>Finansal yükümlülükler</u>					
Finansal borçlar	-	-	590.484.447	590.484.447	31
Ticari borçlar	-	-	168.258.868	168.258.868	6
İlişkili taraflara borçlar	-	-	46.715.694	46.715.694	5
Türev araçlar	-	-	-	13.242.253	30

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

33. FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları:

Grup'un bazı finansal varlık ve finansal yükümlülükleri her bilanço tarihinde gerçeğe uygun değerlerinden finansal tablolara yansıtılır. Aşağıdaki tablo söz konusu finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin nasıl belirlendiği bilgisini vermektedir:

Finansal Varlıklar / Finansal Yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniği	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
Yabancı para forward ve opsiyon sözleşmeleri	(13.790.991)	(13.242.253)	İkinci seviye	Vadeli döviz kurları (raporlama dönemi sonundaki gözlenebilir vadeli döviz kurları) ile sözleşme kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, çeşitli tarafların kredi riskini yansıtan bir oran kullanılarak iskonto edilir.		

34. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup'un halen paylarının %17,53'üne sahip olduğu iştiraki Maas Global OY'un ("Maas") 2017 yılında yeni bir yatırım aşamasına giriyor olması nedeniyle; Maas'ın 28 Kasım 2016 tarihli Genel Kurulu'nda şirketin mevcut hissedarları için azami 5.000.000 Avro tutarında hisse opsiyonu çıkartılmasına karar verilmiş ve Maas Yönetim Kurulu'nun 9 Aralık 2016 tarihli toplantısında alınan kararla nihai tarihi 31 Temmuz 2017 olacak şekilde yapılması planlanan sermaye artırımında yeni pay alımında (payların değeri 30 Haziran 2017 tarihi itibarıyla belirlenecektir) kullanılmak üzere toplam 1.010.418 adet hisse opsiyonu çıkartılması için bir Hisse Opsiyonu Programı oluşturulmuştur. Bu kapsamda, anılan Hisse Opsiyonu Programı'na Maas'ın Grup ile birlikte aynı hisse oranına sahip diğer iki ana hissedarının (Transdev Group SA ve Veho Oy Ab) hisse opsiyonlarına katılımının aritmetik ortalaması tutarında ve her halükarda 1.000.000 Avro'yu geçmeyecek şekilde hisse opsiyonuna katılım taahhüdünde bulunmasına, hisse opsiyonuna katılım tutarının ¼'lük kısmının diğer iki ana hissedarının hisse opsiyonlarına katılımının Maas Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını takiben, kalan ¾'lük kısmın ise yeni yatırım aşamasına katılacak bir uluslararası yatırımcı ile asgari olarak Maas'ın 3 ana hissedarının sermaye ve hisse opsiyonu taahhütleri toplamı tutarında olmak üzere bağlayıcı bir yatırım sözleşmesi imzalanması akabinde ödenmesine, hisse opsiyonuna katılım formunun bu şekilde düzenlenmesine katılanların oybirliği ile karar verilmiştir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR

a) Bağlı Ortaklık Satışı

28 Aralık 2016 tarihli yönetim kurulu kararı ile Şirket'in bağlı ortaklığı olan Kırpart Otomotiv Parçaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Kırpart") %83,26'sına isabet eden Kırpart'taki payların tamamının 200.000.000 TL karşılığında ana ortak Kırça Holding A.Ş.'ye satılmıştır. Bu satış işleminden 139.781.716 TL kar gerçekleşmiştir.

Alınan bedel

	2016
Alınan nakit ve nakit benzerleri	200.000.000
Ertelenmiş alacaklar	-
Toplam alınan bedel	200.000.000

Elden çıkarılan net varlıkların defter değeri

	28 Aralık 2016
Bağlı ortaklık net defter değeri	85.889.726
Elden çıkarılan net varlıkların defter değeri	85.889.726

Dönen varlıklar	68.491.723
Nakit ve nakit benzerleri	7.378.836
Ticari alacaklar	36.162.734
Stoklar	18.415.610
Diğer kısa vadeli varlıklar	6.534.543
Duran varlıklar	81.990.294
Maddi duran varlıklar	76.796.621
Maddi olmayan duran varlıklar	847.016
Ertelenmiş vergi varlığı	4.143.230
Diğer uzun vadeli varlıklar	203.427
Kısa vadeli yükümlülükler	(49.858.738)
Ticari borçlar	(21.941.157)
Krediler	(21.163.927)
Finansal kiralama yükümlülükleri	(1.060.677)
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	(5.692.977)
Uzun vadeli yükümlülükler	(14.733.553)
Krediler	(5.071.608)
Finansal kiralama yükümlülükleri	(5.849.948)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-
Kıdem tazminatı karşılığı	(3.811.997)

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

a) Bağlı Ortaklık Satışı (devamı)

Bağlı ortaklık satış karı

	2016
Alınan bedel	200.000.000
Net varlıkların kayıtlı değeri	(85.889.726)
Kontrol gücü olmayan paylar	25.646.092
Satılmaya hazır finansal varlık fonu	-
Yabancı para çevrim farkı fonu	25.350
Satış karı	139.781.716

139.781.716 TL tutarındaki satış karı yatırım faaliyetleri içerisinde sınıflandırılmıştır.

Bağlı ortaklık satışından elde edilen net tutar

	2016
Alınan nakit ve nakit benzeri	200.000.000
Eksi: Satılan bağlı ortaklığın nakit ve nakit benzerleri tutarı	(7.378.836)
	192.621.164

b) Diğer Hususlar

- 1) 3 Ekim 2014 tarihli özel durum açıklaması ile Amerika Birleşik Devletleri'nin Florida Eyaleti'ne bağlı Miami şehri belediyesinin 300 adet 12 metre sıkıştırılmış doğalgaz yakıtlı otobüs ihalesine teklif veren Nopetro LLC ve Obrascon Huarte Lain S.A. (OHL) ortak girişim şirketinin otobüs üretimi için alt yüklenicisi olduğu ve ihalenin sonucunun 2015 yılı ilk yarısında açıklanmasının beklendiği KAP'ta yayımlanmıştı. 10 Şubat 2017 tarihli özel durum açıklamasında belirtildiği üzere otobüs ihalesinin başka bir şirket tarafından kazanıldığı öğrenilmiştir.
- 2) 17 Eylül 2016 tarihli Özel Durum Açıklaması'nda, ABD Posta Servisi'nin Yeni Nesil Dağıtım Aracı Alım Süreci'ne ilişkin olarak "prototip geliştirme teklif çağrısı"na Heksagon Mühendislik ve Tasarım A.Ş. ve Karsan USA LLC ile işbirliği yaparak teklif sunduğunu açıklanmıştı. Sunulan teklif ihale mercii tarafından kabul edilmiş olup bu kapsamda Şirket'e altı adet prototip siparişi verildiği açıklanmıştı. Söz konusu siparişe yönelik prototipler 2017 yılının son çeyreğinde teslim edilecektir.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKLİ OLAN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

b) Diğer Hususlar (devamı)

- 3) Grup, 8 Ağustos 2016 tarihli Yönetim Kurulu Kararıyla, lisans sözleşmesi çerçevesinde Türkiye'de münhasır üretim, dağıtım ve satışını yapmakta olduğu Breda Menarinibus markalı otobüslerin tüm marka haklarına sahip, İtalya merkezli ve 4.250.000 Avro sermayeli Industria Italiana Autobus S.p.A. (IIA) şirketinin 3.000.000 Avro ve 2.000.000 Avro tutarlarında iki aşamadan oluşacak toplam 5.000.000 Avro nominal değerli sermaye artırımına 1.500.000 Avro (462.500 Avro nominal değer ve 1.037.500 Avro ihraç primi) ile katılım sağlanarak Şirket'e %5 ortak olunmasına; söz konusu tutarın tamamının nakden ödenmesine; işbu işlemlere ilişkin, IIA ve hakim ortağı Tevere S.p.A ile Grup'un Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmesi ön şartına bağlı olarak 22 Haziran 2016 tarihinde akdedilen Yatırım Sözleşmesi'nin, 3.1. numaralı hükmü çerçevesinde Yatırım Sözleşmesinin geçerli kabul edilmesine; ayrıca Yatırım Sözleşmesi eki olarak hazırlanan Tesis Kullanım Sözleşmesi uyarınca, IIA tarafından ödenecek 850.000 Avro karşılığında, Grup'un Hasanağa Fabrikası'nda mevcut fabrika kapasitesinin %10'una kadar ulaşabilecek kısmının 9 yıllığına IIA'ya tahsis edilmesine karar verilmiştir.
- 4) 26 Aralık 2016 tarihinde alınan yönetim kurulu kararı neticesinde; 17 Ocak 2017 tarihinde, Grup ürettiği araç ve yedek parçaların yurt içi ve yurt dışı satış ve pazarlama faaliyetlerinin merkezi koordinasyonunu sağlamak, yurtdışı ihaleleri ve ihracat faaliyetlerini takip etmek amacıyla, merkezi İstanbul, kuruluş sermayesi 5.000.000 TL ve sermayesinin tamamı Grup tarafından taahhüt edilecek şekilde Karsan İç ve Dış Ticaret A.Ş. unvanlı bir şirket kurulmuştur.
- 5) 30 Aralık 2016 tarihli özel durum açıklamasında da belirtildiği üzere; J10 hattının satışına veya sözkonusu hattı kullanmak suretiyle yurtdışında üretim yapılmasına ilişkin olarak Wuhan Zhong Yuan Bang Tai Investment Holding Co. Ltd. şirketi ile görüşmeler sonlandırılmış olup, Grup yönetiminin aldığı karar doğrultusunda satış amaçlı olarak bilançoda sınıflanan net defter değeri 19.621.544 TL olan varlıklar finansal tablolardan çıkarılmıştır.

36. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bankadaki nakit	8.026.224	24.462.488
Vadesiz mevduatlar	5.376.224	19.460.028
Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	2.650.000	5.002.460
Alınan çekler	28.828.635	-
Kasa	815	2.145
Verilen çekler ve ödeme emirleri	(9.950)	(98)
	36.845.724	24.464.535

Nakit ve nakit benzerlerindeki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 32. notta açıklanmıştır.

KARSAN OTOMOTİV SANAYİİ VE TİCARET A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tüm tutarlar Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

36. NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2016
TL	%10	2 Ocak 2017	2.650.000	2.650.000
				2.650.000
Para Birimi	Faiz Oranı (%)	Vade Tarihi	Orijinal Tutar	31 Aralık 2015
TL	%11,50	4 Ocak 2016	5.002.460	5.002.460
				5.002.460